

Saimaan ammattikorkeakoulu
Liiketalouden koulutus Lappeenranta
Laskentatoimi

Nelli Vääänen

Saimaan ammattikorkeakoulun ulkoisenlaskenta- toimen opetussuunnitelman kehittäminen muut- tuvalla taloushallinnonalalla

Opinnäytetyö 2018

Tiivistelmä

Nelli Väättänen

Saimaan ammattikorkeakoulun ulkoisenlaskentatoimen opetussuunnitelman kehittäminen muuttuvalla taloushallinnonalalla, 46 sivua, 1 liite

Saimaan ammattikorkeakoulu

Liiketalouden koulutus Lappeenranta

Laskentatoimi

Opinnäytetyö 2018

Ohjaajat: lehtori Teija Launiainen, Saimaan ammattikorkeakoulu

Digitalisaatio on muuttamassa alaa ja tämän johdosta myös koko taloushallinnon ala on murroksessa. Muuttuva taloushallinnonala tulee luomaan monia uusia ammatteja ja toimenkuvia alalle samoin kuin muuttamaan jo olemassa olevat työtehtävät. Koska ala on tällä hetkellä jatkuvassa murrosvaiheessa mikä luo suurta painetta koulutuksen tarjoajille kehittyä ja kehittää opetustaan niin, että se vastaa sen hetkisen ja tulevaisuuden työelämän tarpeisiin. Opinnäytetyössä keskitytäänkin löytämään vastauksia siihen, millaisia osaamisvaatimuksia on tulevaisuuden ulkoisenlaskentatoimen ammattilaisella sekä millä tavalla Saimaan ammattikorkeakoulu voisi opetussuunnitelmaansa kehittää, jotta se voisi tarjota mahdollisimman laadukasta opetusta tulevaisuuden ammattilaisille.

Opinnäytetyön teoriaosuudessa käsiteltiin taloushallinnon digitalisaatiota, alan työtehtäviä sekä millaisia osaamisvaatimuksia alalla on tällä hetkellä. Lisäksi teoriaosuudessa käsiteltiin Saimaan ammattikorkeakoulun nykyistä opetussuunnitelmaa ja ammattikorkeakoulun tehtäviä koulutuksen tarjoajana. Opinnäytetyössä käytettiin kyselytutkimusta, jonka avulla kerättiin tietoa siitä missä voitaisiin kehittyä ja miten. Toimeksiantajalle kerättiin tietoa siitä, millaisissa asioissa opetussuunnitelmaa voidaan kehittää, sekä luotiin mahdollisia kehitysehdotuksia tukemaan laadukasta opetusta. Tavoitteena oli löytää kehityskohtia opetussuunnitelmasta.

Saimaan ammattikorkeakoulun opetus on jo tällä hetkellä korkeatasoista ja opiskelijat ovat olleet siihen hyvin tyytyväisiä. Suurimpia muutoksia ja haasteita koettiin tietotekniikan lisääntymisessä sekä verotuksessa. Tämän lisäksi käytännön ja teorian yhdistäminen on koettu osittain haastavaksi. Opinnäytetyön tuloksena tuotiin tutkimuksessa esiin nousseita seikkoja, joiden perusteella luotiin kehitysehdotuksia opetussuunnitelman kehittämiseen.

Asiasanat: ulkoinen laskentatoimi, opetussuunnitelma, digitalisaatio, taloushallinto

Abstract

Nelli Väättänen

Development of the curriculum for the financial accounting at the Saimaa University of Applied Sciences in the changing financial administration, 46 pages, 1 appendix

Saimaa University of Applied Sciences

Degree programme in B.A, Lappeenranta

Specialisation in Accounting

Bachelor's Thesis 2018

Instructor: ms Teija Launiainen, Senior Lecturer, Saimaa University of Applied Sciences

Digitalization has changed the field of financial management and the current change is not looking to end any time soon. It will create multiple new professions and reform the ones that already exist. Because of the constant change in the branch, the pressure on the education provider will increase. The provider will need to be able to make progress and develop the education to meet the requirements of the current working life. This thesis will concentrate on finding answers to what kind of requirements a financial accounting professional has nowadays and how Saimaa University of Applied Sciences can develop their syllabus to provide education on the highest level possible for the future specialists.

In the theoretical framework, this thesis handles the digitalization of the financial management and what the current requirements of the field are. Additionally, the theoretical part overviews the syllabus of the Saimaa University of Applied Sciences and its mission as an education provider. The empirical part of the thesis is a survey. The objective of the survey is to find out what needs improvement in the syllabus and how it can be developed.

Education at the University of Applied Sciences is on a high level already and students have been satisfied with it. The biggest issues that rose from the study were the increased level of information technology and taxation. Additionally, students felt that the connection between practice and theory was challenging to handle. As a result of the thesis, development proposals were created based on the research.

Keywords: financial accounting, syllabus, digitalization, financial management

Sisällys

1	Johdanto.....	6
1.1	Opinnäytetyön taustat.....	7
1.2	Työn tavoitteet.....	8
1.3	Tutkimusongelma, -kysymykset ja aiheen rajausta.....	9
1.4	Saimaan ammattikorkeakoulu toimeksiantajana.....	10
2	Taloushallinto käsitteenä.....	11
2.1	Digitaalinen taloushallinto.....	13
2.2	Digitalous 2025 -hanke.....	14
2.3	Taloushallinnon työtehtävät.....	15
2.4	Osaamisvaatimukset.....	17
3	Saimaan ammattikorkeakoulun tehtävä koulutuksen tarjoajana.....	20
3.1	Ulkoisen laskentatoimen opetussuunnitelma.....	21
3.2	Ulkoisen laskentatoimen ammattiopinnot.....	21
3.2.1	Kirjanpidon perusteet.....	21
3.2.2	Kirjanpito ja tuloslaskenta.....	22
3.2.3	Kirjanpidon erityiskysymykset.....	22
3.2.4	Tilinpäätös ja sen suunnittelu.....	22
3.3	Verotus ja juridiikka.....	23
3.3.1	Yhtiöoikeus.....	23
3.3.2	Henkilöverotus.....	24
3.3.3	Arvonlisäverotus käytännössä.....	24
3.3.4	Yritysverotus.....	24
3.3.5	Yritysverotus käytännössä.....	25
3.3.6	Rahoitusoikeus.....	25
3.4	Tietotekniikka.....	26
3.4.1	Tietojenkäsittelyn perusteet.....	26
3.4.2	Työvälineohjelmistot.....	26
3.4.3	Excel ja VBA.....	27
3.4.4	Laskentatoimen projektiopinnot.....	27
3.4.5	Toiminnanohjausjärjestelmät.....	27
3.5	Ulkoisen laskentatoimen syventävät opinnot.....	28
3.5.1	Osakeyhtiön erityiskysymykset ja yritysjärjestelyt.....	28
3.5.2	Erillistilinpäätös.....	28
3.5.3	Konsernitilinpäätös.....	29
3.5.4	Kansainvälinen tilinpäätöskäytäntö.....	29
3.5.5	Tilintarkastus käytännössä.....	29
3.5.6	Sisäinen tarkastus ja valvonta.....	30
4	Opiskelijoille suunnattu kysely.....	30
4.1	Kyselyn toteutus.....	31
4.2	Kyselyn tulokset.....	32
4.3	Tulosten analysointi ja päätelmät.....	35
5	Kokemuksia alan ongelmista.....	38
6	Johtopäätökset ja kehitysehdotukset.....	40
7	Tutkimuksen yhteenveto.....	42
	Kuvat.....	44
	Lähteet.....	44

Liitteet
Liite 1 Kyselytutkimus

1 Johdanto

Taloushallinnon ala on ollut jatkuvassa muutosvaiheessa jo pitkään. Ala on kehittynyt huimasti koko 2000-luvun ja kehitys jatkuu edelleen. Taloushallinnon suuntana on kasvavassa määrin digitalisoituminen ja sähköistyminen. Tämä on avannut ovet useille taloushallinnon ohjelmistoille sekä helpottanut tiedon liikkumista niin organisaatioiden sisällä kuin sen sidosryhmillekin.

Digitalisaatiolla pyritään kasvattamaan automaation määrää niin paljon kuin mahdollista, jotta rutiininomainen työ jäisi ohjelmistojen hoidettavaksi. Tavoiteltavaa on myös tiedon liikkuminen organisaation sisällä sekä sidosryhmille niin, ettei sitä tarvitse kertaakaan ottaa sähköisestä muodosta ulos tai itse muokata sitä toiseen muotoon. Vaikka rutiininomainen työ ja niin kutsuttu perustyö on vähenemässä, ei se missään nimessä tarkoita, että taloushallinnon osaajia tarvittaisiin yhtään vähempää. Vaikka suurin osa laskentatoimen raporteista saadaan jo nykypäivänäkin automaation avulla, tarvitaan aina henkilöitä tarkastelemaan, konsultoimaan sekä valmistelemaan ohjelmistojen käyttö. Tässä korostuu myös käyttöönoton tärkeys sekä taloushallinnon substanssiosaaminen. Jotta ohjelmistot voidaan saada toimimaan niin, että ne tuottavat hyötyä niin tilitoimistoille ja kirjanpitäjille kuin myös yrittäjille, tulee niiden käyttäjällä olla vahva osaaminen taloushallinnosta sekä tämän lisäksi hyvät tietotekniset taidot vähintään käyttämänsä ohjelmiston osalta.

Tästä johtuen osaamisvaatimukset ovat kasvaneet ja ne tulevat kasvamaan vielä tulevaisuudessa. Tämä tulee omalta osaltaan kasvattamaan koulutusorganisaatioissa painetta, kuinka pysyä kehittyvän työelämän perässä ja olla jopa askeleen edellä. Tämän takia on tärkeää kiinnittää huomiota opetussuunnitelmien sisältöön sekä niiden muotoon. Kuinka voidaan taata uusille ammattilaisille mahdollisimman hyvät lähtökohdat tuleviin työelämän haasteisiin?

1.1 Opinnäytetyön taustat

Opinnäytetyön toimeksiantajana on Saimaan ammattikorkeakoulu. Saimaan ammattikorkeakoululle opinnäytetyö on ajankohtainen jotta, saadaan tietoa siitä, kuinka kehittää ulkoisenlaskentatoimen opetussuunnitelmaa. Tarkoituksena on löytää kehityskohtia, opintojaksoja ja kokonaisuuksia, joita voitaisiin kehittää niin, että valmistuvilla opiskelijoilla olisi mahdollisimman hyvät tiedot ja taidot työskennellä taloushallinnonalalla.

Idea opinnäytetyöhön tuli harjoitteluni jälkeen. Palautin harjoitteluraporttini ohjaukselle opettajalleni ja aloimme keskustelemaan aiheesta. Tästä keskustelusta syntyi idea, joka sitten muokkautui opinnäytetyöni aiheeksi.

Ammattikorkeakoulun toiminta lähtee työelämän tarpeista, ja opiskelijoille on tärkeää luoda yhteyksiä työelämään. Koulu organisaatioiden haasteena on vastata työelämän tarpeisiin. Taloushallinnon opetuksessa tämä tarkoittaa laaja-alaista talousohjauksen ymmärtämistä. Taloushallinnon perusosaaminen on kivijalka muiden alalla tarvittavien tietojen ja taitojen hankkimiseen. Osaava taloushallinnon ammattilainen voi kehittyä hyväksi asiakaspalvelijaksi ainoastaan rakentamalla ensin hyvän perustan. Perusosaaminen yhdessä vuorovaikutustaitojen, myyntihenkisyyden, kielitaidon ja hyvän teknologiaosaamisen kanssa rakentaa asiakkaalle hyötyä tuttavien asiakaspalveluprosessin. Jyväskylän ammattikorkeakoulun Liiketoiminta ja Palvelut-yksikössä työelämälähtöisiin koulutuksen haasteisiin on vastattu suuntautumisvaihtoehtojen kehittämällä. (Svärd 2012, 28-29.)

Opintosuunnitelma on laskentatoimen suuntautumisvaihtoehdossa hyvin laaja, joten opinnäytetyö rajataan koskemaan kirjanpidon, verotuksen, juridiikan ja tietotekniikan opetuskokonaisuuksia. Tavoitteena on myös selvittää, kuinka näiden opetuskokonaisuuksien yhdistäminen on onnistunut. Tarkoituksena on tuottaa Saimaan ammattikorkeakoululle tietoa siitä, millaisia ovat tällä hetkellä taloushallinnonalan osaamisvaatimukset työelämässä ja kuinka hyvin nämä vaatimukset on toteutettu opetussuunnitelmassa. Tietoa kerätään vastavalmistuneilta sekä opintojensa loppupuolella olevilta Saimaan ammattikorkeakoulun opiskelijoilta kysymällä, kuinka he ovat kokeneet koulutuksen valmistavan heitä työelämää varten ja millaista osaamista heiltä on jäänyt puuttumaan. Opinnäytetyössä pohdittiin myös omia valmiuksiani ja havaintojani taloushallinnon alalla työskentelestä ja sen haasteista.

Koska taloushallinnonala on ollut jo pitkää sekä on edelleen suuressa murrosvaiheessa, on hyvin tärkeää, että saadaan tietoa siitä kuinka hyvin tämän hetkinen opetussuunnitelma kuvastaa työelämää. Saadaanko tarvittava tietotaito ja osaaminen, jotta voidaan työskennellä taloushallinnon työtehtävissä. On tärkeää, että opintojen jälkeen opiskelijat olisivat kasanneet itselleen mahdollisimman kattavan tietotaidon, jotta he pystyvät työskentelemään muuttuvalla ja moni alaisella alalla. Varsinkin tietotekniikan ja automatisoinnin merkitys ja sen mukana tulevat kasvavat osaamisvaatimukset ovat aihealueita joille kaivataan osaajia entistä enemmän.

Taloushallinnonalalle on tulossa lähitulevaisuudessa suuri muutos myös työvoimassa, sillä suuret ikäluokat ovat jäämässä eläkkeelle. Tämä johtaa siihen että, osaajien tarve tulee jatkossa kasvamaan. Työvoiman muutoksen lisäksi ala kasvaa myös kovalla tahdilla, jonka johdosta osaavaa työvoimaa tarvitaan entistäkin enemmän. (Suolanen. 2013.)

1.2 Työn tavoitteet

Ammattikorkeakoulun opetuksen tulee olla ajankohtaista ja tulee vastata, ei ainoastaan nykypäivän, vaan myös tulevaisuuden työelämän tarpeisiin. Työelämän tarpeet tulee huomioida mahdollisimman monipuolisesti. Tavoitteena on kerätä tietoa siitä, millaisia tietoja sekä taitoja tällä hetkellä sekä mahdollisesti tulevaisuudessa alalla tarvitaan ja kuinka hyvin nämä seikat on tällä hetkellä huomioitu Saimaan ammattikorkeakoulun ulkoisenlaskentatoimen opetussuunnitelmassa.

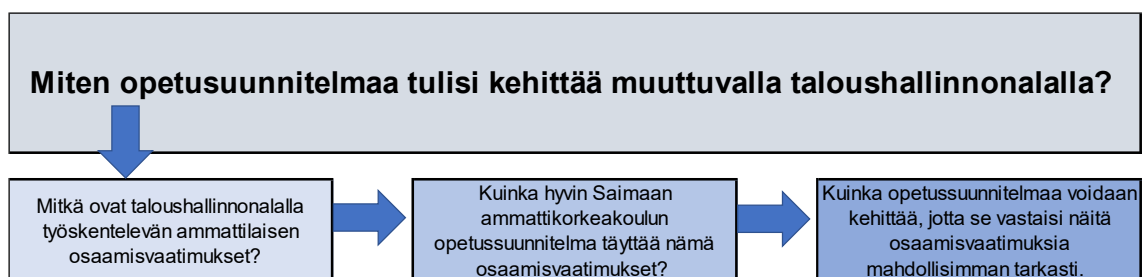
Kyselytutkimuksen avulla pyritään selvittämään, mikä on tällä hetkellä Saimaan ammattikorkeakoulun opetussuunnitelmassa hyvää, eli missä ollaan tällä hetkellä onnistuttu hyvin, sekä mitä osa-alueita ja miten voitaisiin kehittää. Tutkimus toteutetaan kvalitatiivisena tutkimuksena. Kvalitatiivisen tutkimuksen tavoitteena oli saada vastauksia, joiden pohjalta voidaan selvittää kehityskohteita.

1.3 Tutkimusongelma, -kysymykset ja aiheen rajaus

Tutkimus on rajattu koskemaan vain ulkoisenlaskentatoimen perusopintojen, kirjanpidon, verotuksen, juridiikan sekä tietotekniikan opintokokonaisuuksia. Tutkimuksen ulkopuolelle on jätetty sisäinen laskentatoimi, palkanlaskenta, kieliopinnot sekä kaikille yhteiset perusopinnot. Teorian pohjalta selvitetään, mitkä ovat tällä hetkellä tarvittavat tiedot ja taidot taloushallinnonalalla työskentelyyn ja tämän avulla etsitään kehityskohteita nykyisestä opetussuunnitelmasta. Tällä tutkimuksella haetaan vastauksia siihen, mitä osa-alueita olisi hyvä kehittää, millaisia aiheita ei oteta tällä hetkellä huomioon ja miten ne kannattaisi ottaa huomioon.

Näkökulma tutkimuksessa on työelämän osaamisvaimuslähtöinen. Mitä nykyään vaaditaan ja vastaako tämän hetkinen opetus näitä vaatimuksia. Tutkimuksessa keskitytään varsinkin digitalisoitumiseen sekä taloushallinnon substanssiosaamiseen. Opinnäytetyön tutkimusongelma on ”Miten opetussuunnitelmaa tulisi kehittää muuttuvalla taloushallinnonalalla?”. Tutkimusongelmaan vastaamiseen tarvittiin tutkimuskysymyksiä, jotka muotoiltiin seuraavasti: ”Mitkä ovat taloushallinnon alalla työskentelevien ammattilaisen osaamisvaatimukset”, ”Kuinka hyvin Saimaan ammattikorkeakoulun opetussuunnitelma täyttää nämä osaamisvaatimukset” sekä ”Kuinka opetussuunnitelmaa voidaan kehittää, jotta se vastaisi näitä osaamisvaatimuksia mahdollisimman tarkasti”. Kuvassa 1 on esitetty tutkimusongelma ja sen tutkimuskysymykset.

Kuva 1 Tutkimusongelma ja tutkimuskysymykset

Opinnäytetyö toteutettiin kvalitatiivisena eli laadullisena tutkimuksena. Opinnäytetyön tutkimusmenetelmä valittiin tutkimuksen luonteen perusteella. Opinnäyte-

työssä tehty tutkimus on luonteeltaan kokonaisvaltaista tiedon hankintaa, ja aineistoa kerätäänkin luonnollisissa tilanteissa. Tämän lisäksi laadullisessa tutkimuksessa käytetään ihmisiä tiedonkeruun instrumentteina ja luotetaan enemmän havaintoihin ja kyselytutkimuksen tuloksiin kuin varsinaiseen mittausvälineillä hankittavaan tietoon. (Hirsijärvi; Remes; Sajavaara 1997, 155.)

Opinnäytetyössä toteutettiin kyselytutkimus Saimaan ammattikorkeakoulun valmistuneille ja opintojensa loppupuolella oleville opiskelijoille. Kysely toteutettiin strukturoiduilla kysymyksillä, jotka sisälsivät sekä avoimia että mielipideasteikollisia lineaarisia kysymyksiä. Kyselytutkimuksessa selvitettiin, millaisissa osa-alueissa opetussuunnitelmassa olisi parannettavaa. Kyselyn perusteella kerätään tutkimusaineistoa opinnäytetyön tutkimuskysymyksiin. Opinnäytetyöhön on valittu aineiston keruu menetelmäksi kysely, jotta saadaan mahdollisimman paljon aineistoa ja mielipiteitä tutkittavasta aineistosta

1.4 Saimaan ammattikorkeakoulu toimeksiantajana

Saimaan ammattikorkeakoulu Oy on Etelä-Karjalan kuntien ja Lappeenrannan teknillisen yliopiston omistama koulutuslaitos. Vuonna 2018 omistussuhteisiin tuli muutoksia, ja ammattikorkeakoulu siirtyy Lappeenrannan teknillisen yliopiston omistukseen ja Etelä-Karjalan kunnat luovuttivat omistuksiaan yliopistolle. Koulutus on jakautunut toimialoihin, jotka ovat liiketalous ja hotelli- ja ravintola-ala, sosiaali- ja terveysala, taide ja teknologia. Opetus ja opiskelu Saimaan ammattikorkeakoulussa perustuvat koulutusohjelman opetussuunnitelmaan OPS:iin. Saimaan ammattikorkeakoulun tehtävänä on kouluttaa rohkeita osaajia ja kehittää uusia ratkaisuja tulevaisuuden työelämän tarpeisiin. Yritysten ja yhteisöjen asiakkaiden tarpeet muuttuvat, digitalisaatio muuttaa ansaintalogiikkaa, ihmisten käyttäytymistä ja tapoja. Syntyy kokonaan uusia liiketoimintamahdollisuuksia. Saimaan ammattikorkeakoulun tavoitteena on ennakkoluulottomasti etsiä, kokeilla ja löytää uusia ratkaisuja, innovaatioita ja menetelmiä tulevaisuuden yritystoiminnan ja työelämän tarpeisiin. (Saimaan ammattikorkeakoulu 2017a.)

Saimaan ammattikorkeakoulu on jaettu kahdelle kampukselle: Imatran Linnalan kampukselle sekä Lappeenrannan Skinnarilan kampukselle. Imatran kampuksella voidaan opiskella hotelli- ja ravintola-alan koulutusta sekä kuvataidetta. Muut koulutusohjelmat ovat keskitetty Lappeenrannan kampukselle Lappeenrannan teknillisen yliopiston viereen. Yhteensä kampuksilla opiskelee yli 3000 opiskelijaa ja kaiken kaikkiaan henkilökuntaa kampuksilla on 300. Saimaan ammattikorkeakoulu sijaitsee Lappeenrannan teknillisen yliopiston vieressä ja oppilaitokset tekevätkin tiivistä yhteistyötä monella alalla. Saimaan ammattikorkeakoulu on kansainvälinen korkeakoulu, jonka eritysvahvuutena on Venäjään liittyvä osaaminen. (Saimaan ammattikorkeakoulu 2017b.)

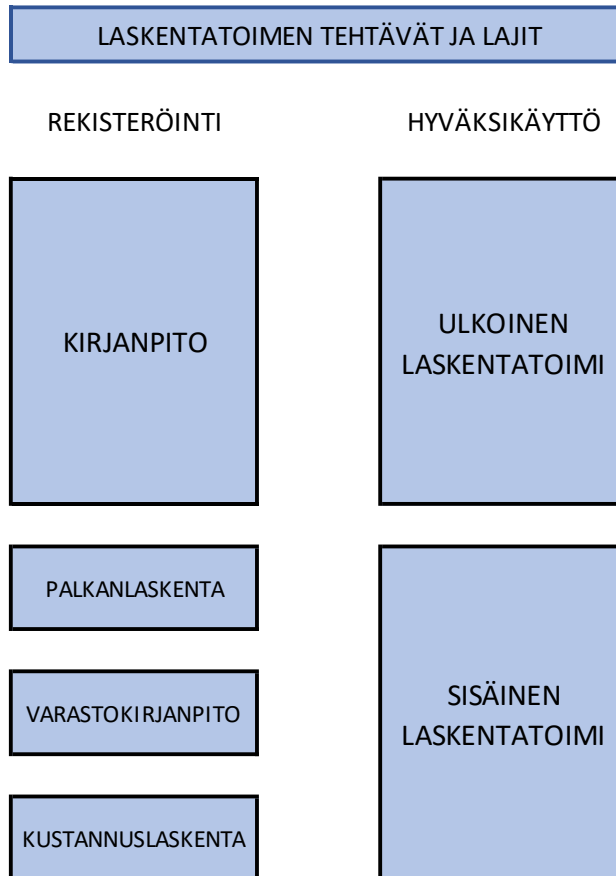
Saimaan ammattikorkeakoululla on kolme strategista painoalaa, jotka ovat innovatiivista liiketoimintaa, pk-yritysten kasvu ja kansainvälistäminen sekä sosiaali- ja terveystaloudet. Näillä valitsemillaan painoaloilla ammattikorkeakoulu on koulutuksessa sekä tutkimus-, kehitys- ja innovaatiotoiminnassa merkittävä kansallinen ja osin kansainvälinen toimija. Saimaan ammattikorkeakoulun arvoina ovat ammattitaitoisuus, vastuullisuus ja avoimuus. Ammattikorkeakoulu on antanut opiskelijoille laatulupauksia, joissa he lupaavat, että opiskelija ja hänen hyvinvointinsa olevan keskiössä. Tämän lisäksi opetus on ajantasaista, jossa keskitytään ammatissa tarvittaviin tietoihin sekä taitoihin. Saimaan ammattikorkeakoulu lupaa myös opiskelijoilla laatulupauksessaan innostaa opiskelijoita uuden oppimiseen ja antaa tähän keinot ja menetelmät. (Saimaan ammattikorkeakoulu 2018.)

2 Taloushallinto käsitteenä

Taloushallinnontermiä on käytetty hyvin laajalti erilaisissa laskentatoimen teoksissa niin Suomessa kuin ulkomaillakin, mutta ainoastaan harvoissa teoksissa termiä on määritelty selkeästi. Alan teokset painottuvat yleensä kirjanpitolainsäädäntöön ja erilaisiin laskentatoimen tekniikoihin. Taloushallinto on kuitenkin todellisuudessa huomattavasti laajempi kokonaisuus ja järjestelmä kuin ainoastaan laskentatoimi. (Lahti & Salminen 2014, 214.)

Taloushallinnon tehtäviin kuuluu tuottaa yrityksen, viraston tai muun organisaation arkisia toimintoja sekä auttaa näitä tahoja tavoitteiden saavuttamisessa. Taloushallinnon toimintoihin kuuluu mm. palkanlaskenta, laskentatoimi, kirjanpito, tilintarkastus ja veroneuvonta. Taloushallinnon toiminnot liittyvät usein rahan liikkumiseen ja näiden toimintojen sekä liikkeiden kirjaamiseen ja lakisääteisten toimintojen hoitamiseen. Näiden lisäksi taloushallinto tuottaa kuitenkin myös johdolle tärkeää tietoa muun muassa toiminnan ohjaukseen ja talouden sekä muiden toimintojen suunnittelun tarpeisiin. (Ammattinetti 2018)

Laskentatoimi voidaan jakaa kahteen osa-alueeseen: tietojen rekisteröintiin sekä niiden hyväksikäyttöön. Suurimmanosan rekisteröintitehtävästä toteuttaa kirjanpito. Kirjanpitoon kootaan tiedot, jotka koskevat yrityksen kanssakäymistä sidosryhmien kanssa. Sisäiset toiminnot kuten valmistustoiminnot kootaan kustannuslaskentaan. Tämän lisäksi laskentatoimen hyväksikäyttötehtävä jaetaan kahteen osaan sen mukaisesti, ovatko tiedon käyttäjät yrityksen ulkoisia vai sisäisiä sidosryhmiä. Hyväksikäyttö jakaa laskentatoimen ulkoiseen ja sisäiseen laskentatoimeen. Ulkoinen laskentatoimi eli kirjanpito seuraa yrityksen ja sen ulkopuolisten talousyksiköiden välisiä liiketoimia, joita ovat tuotannontekijöiden vastaanottamiset (menot) ja suoritteiden luovutukset (tulot) sekä talousyksiköiden väliset rahavirrat. Ulkoisen laskentatoimen tehtävänä on tuottaa kirjanpidon perusteella virallinen tilinpäätös tuloslaskelmineen, taseineen, rahoituslaskelmineen ja liitetietoineen sekä erilaiset raportit. Tietyt raportit kuten veroilmoitukset ovat lakisääteisiä. Ulkoinen laskentatoimi kuvaa yrityksen rahaprosessia. Reaaliprosessista otetaan huomioon vain ne kohdat, joissa tuotannontekijä tai suorite ylittää yrityksen rajan ja jotka aiheuttavat myös rahavirran. (Tomperi 2014, 9-10.)

Kuva 2 Laskentatoimen tehtävät ja lajit (Tomperi 2014, 10)

2.1 Digitaalinen taloushallinto

Digitaalisuudella tarkoitetaan sähköisessä muodossa olevan tiedon käsittelyä, siirtämistä ja varastointia sekä esittämistä. Tieto sijaitsee yleensä erilaisissa tietokannoissa ja tiedonrakenne määritellään tietokantaohjelmistoilla. Digitaalisesta taloushallinnosta on aikaisemmin ollut olemassa useita erilaisia määritelmiä. Nykyään vakiintuneena määritelmänä voidaan pitää taloushallinnon kaikkien tietovirtojen ja käsittelyvaiheiden automatisointia ja käsittelyä digitaalisessa muodossa. Digitaalisessa taloushallinnossa kaikki kirjanpidon ja sen osaprosessien tapahtumat käsitellään ja ne syntyvät mahdollisimman automaattisesti ilman paperia. (Lahti & Salminen 2014, 19-24.)

Digitaalisen taloushallinnon avulla voidaan saada aikaiseksi reaaliaikaista tietoa yrityksen toiminnasta ja sen taloudellisesta tilasta. Tämän avulla yrityksen johdolle voidaan tuottaa tietoa reaaliajassa, jolla voidaan tukea päätöksentekoa pitkän tilikauden aikana.

Digitalisaatio näkyy myös muun muassa verottajan palveluissa. Myös verohallinnon työprosesseihin ja valvontaan ollaan haettu tehokkuutta digitalisaatiosta. Verottaja on ottanut kokeiluun ohjelmistorobotit. Näiden avulla ollaan pyritty vähentämään rutiinityötä ja erityisesti tiedonsiirtoa aiheutuneeseen epätehokkuuteen. Niin kuin digitalisaatiossa yleensä, ei tässäkään ole ollut kyse siitä, että varsinaisesti työntekijöitä ei tarvittaisiin, vaan tehokkuuden näkökulmasta tarkoituksena on vapauttaa työntekijöiden aika vaativimpiin tehtäviin. Verohallinnolla on käynnissä Vero 200 -hanke, jonka tarkoituksena on uudistaa tietojärjestelmiä ja korvata useat vanhat tietojärjestelmät yhdellä uudella järjestelmällä. Suurin uudistus yrityksen näkökulmasta on se, että vuoden 2017 alusta asti yritykset ovat voineet ilmoittaa oma-aloitteiset veronsa suoraan sähköisissä palveluissa. (Remes & Haapio, 2017.)

2.2 Digitalous 2025 -hanke

Saimaan ammattikorkeakoulussa on otettu vakavasti taloushallinnon digitalisointi. Digitalous 2025 -hanke on Saimaan ammattikorkeakoulun ja Lappeenrannan teknillisen yliopiston yhteistyössä toteutettava hanke. Hankkeen tarkoituksena on luoda taloushallinnon täydennysopintoja sekä tilitoimistoille että muille taloushallinnon parissa työskenteleville alan ammattilaisille. (Digitalous 2025 -seminaari, 2018.)

Hankkeen tarkoituksena on vastata digimurroksen tuomiin osaamishaasteisiin. Uudenaikainen taloushallinto tulee muuttamaan yritysten liiketoiminta- ja palveluprosesseja sekä avaa mahdollisuuksia mm. analytiikan osaajille. Digitalous 2025 -hankkeessa on mukana Etelä-Karjalan alueella toimivia tilitoimistoja, sekä heidän asiakasyrityksiään. Edellä mainittujen yhteistyökumppaneiden lisäksi

hankkeessa on mukana alueellisina yhteistyökumppaneina Etelä-Karjalan Ekonomit ry, Saimaan tradenomit ry, Etelä-Karjalan kauppakamari, Etelä-Karjalan yrittäjät ry, Wirma Lappeenranta Oy sekä Imatran Seudun Kehitysyhtiö Oy sekä valtakunnallisena kumppanina mukana on myös Suomen Taloushallintoliitto ry. (Digitalous 2025 2018a.)

Digitalous 2025 on Euroopan sosiaalirahaston ja oppilatoisten rahoittama kaksivuotinen hanke. Hankkeessa luodaan ja käynnistetään digitaalisen taloushallinnon täydennysopinnot, joita tarjotaan alalla työskenteleville. Opinnoissa on keskitytty kahdelle osaamisalueelle: digitaaliset toiminta- ja palveluprosessit sekä analytiikka. Hankkeen toteuttajien mielestä näiden kahden osa-alueen kehittäjille on tällä hetkellä työelämässä suuri tarve. Hanke on kaksivuotinen sekä kaksivaiheinen. Ensimmäisessä vaiheessa on tarkoitus työstää digiprosesseja ja analytiikkaan liittyviä kehittämiskohteita yhdessä yritysten, opiskelijoiden ja asiantuntijaopettajien kanssa. Hankkeessa on mukana eri koulutusasteiden ja alojen opiskelijoita, joissa yhdistyy mm. kauppatieteiden maisterien, tuotantotalouden diplomi-insinöörien ja tradenomien osaamisprofiilit. Hankkeen toisessa vaiheessa tarkoituksena on rakentaa ja pilotoida täydennysopintoja sekä edistää Etelä-Karjalan talousalan osaamisverkostoa yhteistyökumppaneiden kanssa. Digitalous 2025-hankkeen päätteeksi tullaan järjestämään kansainvälinen taloushallinnon alan seminaari Digital Accounting 2025. (Digitalous 2025 2018b.)

2.3 Taloushallinnon työtehtävät

Digitalisoituminen muokkaa niin tilitoimistojen kuin yritystenkin jokapäiväisiä työkuvia. Taloushallinnon työtehtäviin kuuluu pääsääntöisesti kirjanpidon toteuttaminen, tilinpäätöksen laatiminen, sisäisen laskentatoimen toteuttaminen, maksuliikenteestä huolehtiminen sekä verotuksesta vastaaminen lain asettamissa puitteissa. Työn sisältö on muuttunut vuosien varrella asiantuntijatyöksi sekä asiakaslähtöiseksi, jolloin asiakaspalvelu on tullut suureksi osaksi taloushallinnon työtehtäviä. Taloushallinnon työ voidaan näin ollen katsoa olevan asiantuntijatyötä sekä asiakaspalvelua. Ulkoisen laskentatoimen raportointia tuottavaa ammatti-

laista kutsutaan usein ammattinimikkeellä kirjanpitäjä. Konsultaatio- sekä asiantuntijatehtävät kasvavat alalla kuitenkin kovaa vauhtia, mikä tulee rikkomaan vanhoja käsityksiä nykyammateista.

Kirjanpitäjä vastaa yrityksen tai julkishallinnon organisaation kuten viraston kirjanpidosta, laskutuksesta ja reskontrien hoidosta. Työtehtävät vaihtelevat kuitenkin työnantajan mukaan suuresti. Kirjanpitäjä vastaa yrityksen laskentatoimen oikeudellisuudella asiakkaan antaman aineiston perusteella. (Kirjanpito 2018) Taloushallinnon ammattilainen voi työskennellä yrityksessä, jonka aineistoja hän tuottaa, tai tilitoimistossa. Perinteisesti pienet yritykset ovat ulkoistaneet taloushallintonsa tilitoimistoille, kun taas keskisuuret ja suuret yritykset puolestaan ovat hoitaneet pääsääntöisesti itse oman taloushallintonsa. (Lahtinen & Salminen. 2014, 214)

Taloushallinnonalalta löytyy tietenkin suuri määrä muitakin ammattinimikkeitä kuin ainoastaan kirjanpitäjä. Muita yleisiä ammattinimikkeitä alalla on palkanlaskija sekä tilintarkastaja. Palkanlaskija vastaa palkkojen maksusta ajallaan ja oikein. Hän hoitaa lisäksi palkkoihin liittyvän tilastoinnin ja viranomaisten vaatimat tilitykset kuukausittain ja vuosittain. Työtehtäviin kuuluu työntekijöiden ja toimihenkilöiden palkanlaskentaa, tilitysten tekoa, palkkahallintoon liittyvien asiakirjojen kirjoittamista ja tilastojen tekoa. Tilintarkastaja on taas puolestaan tilinpäätöksen, kirjanpidon ja hallintoasioiden asiantuntija. Hän tekee tilintarkastuksen ja neuvoo yritysjohtoa siihen liittyvissä asioissa. Tilinantaja antaa lausuntoja ja tekee selvityksiä. Hän selvittää asiakkailleen, mikä asioiden hoidossa on virheellistä ja miten virheet voidaan korjata. (Uramahdollisuudet 2018.)

Taloushallinnonala muuttuu jatkuvasti, mikä asettaa paineita niin alan ammattilaisille kuin myös koulutuksen tarjoajille. Kari Alhola kuvaa Tilisanomissa julkaisuissa artikkelissaan taloushallinnonala ja sen kiehtovaa maailmaa. Alholan mukaan menestyvien yritysten tulee keskittyä ydinliiketoimintaansa, jolloin kaikki panostus halutaan keskittää nimenomaan tähän. Tästä huolimatta tukitoiminnoilta edellytetään valtavasti. Taloushallinnon tulee olla Alholan mukaan luotettavuuden ohella myös mahdollisimman tehokasta ja kustannuksiltaan ”oikean hintaista”. Tässä kustannustehokkuus edellyttää viimeisenpäälle hiottuja taloushal-

linnonprosesseja ja näin ulkoistaminen tilitoimistoille yleistyy. Toiminnan tehostamisvaatimuksien ohella ulkoistamisen suosiota on kasvattanut myös taloushallinnon sähköistymisen tarve. Alhola kuvaakin pelkästään taloushallinnon automatisoinnin ja sähköistämisen olevan merkittävä investointi yrityksille, ettei heidän ole kannattavaa tätä lähteä itse kehittämään. Ulkoistamiseen on Alholan mukaan myös monia muitakin syitä kuten jatkuvasti kasvava osaamisvaatimukset. (Alhola, 2010.)

Digitalisaation kasvu on aiheuttanut työmarkkinoilla suurimman muutoksen sitten teollisen vallankumouksen. Digitalisaation murros ei varsinaisesti liity teknologiaan vaan enemmänkin siihen, että se ei ainoastaan korvaa ihmistyötä vaan tämän lisäksi nousee ihmistyön täydentäminen. Tämä tulee näkymään eniten matalapalkkaisilla aloilla, ja vähemmän koulutettuihin ammattilaisiin. Kuitenkin digitalisaation lisääntyessä korvatuiksi tulevat myös rutiinomaisen työn lisäksi ai-votyötä vaativat työtehtävät. Autonomisesti toimivat ja ympäristön kanssa vuoro-vaikutuksessa olevat ohjelmistot ja koneet tulevat yleistymään ja mullistamaan lähes kaikki alat seuraavan 10 - 20 vuoden aikana. (Pajarinen, 2014.)

2.4 Osaamisvaatimukset

Digitalisaation avulla voidaan saada valtavia säästöjä aikaiseksi yrityksen taloushallinnon toteutuksessa, kun rutiinimaiset ja paljon aikaa vievät työtehtävät saadaan automatisoitua. Taloushallinnon työtehtävät ovat erityistä osaamista vaativaa asiantuntijatyötä. Taloushallinnon ammattilaisella on valittavanaan hyvinkin suuri joukko erilaisia erikoistumisaloja aina laajemmista kokonaisuuksista hyvin-kin pieniin osa-alueisiin. Erikoistumisalasta riippumatta taloushallinnon ammatti-lainen tarvitsee kuitenkin monenlaisia taitoja sekä ominaisuuksia, ja osaamisen lähtökohtana onkin laadukkaalla koulutuksella hankittu vahva perusosaaminen.

Urpo Salon mukaan vielä taloushallinnon digitalisoitumisajan alkupuolella, en-nustettiin kirjanpitäjien työpaikkojen vähenevän rajusti koneiden ja automatisoinnin tehdessä kirjanpitotyön. Näin ei kuitenkaan ole käynyt, vaan kirjanpidon am-mattilaisten tehtäväkenttä on laajentunut ja erilaisia tehtäviä on kertynyt vain en-tistä enemmän. Salon mukaan vanha pääkirjanpito oli suppea toimintoa samoin, kuin kirjanitäjien käyttämät ohjelmistotkin. Digitalisaation myötä järjestelmät ovat

laajentuneet sekä monimutkaistuneet. Näennäinen helppous muuttuu nopeasti hallitsemattomaksi kaaokseksi, jos tekijät eivät ole riittävän osaavia eivätkä tiedä tarkasti, mitä heiltä odotetaan ja miten tulee toimia. (Salo, 2012.)

Koska ala on siirtymässä rutiininomaisten tehtävien suorittajasta kohti laajempaan päätöksentekoon osallistumista ja asiakkaisten konsultointia, alalla tarvitaan uudenlasia tietoja ja asenteita. Konsultaation kasvava rooli asettaa osaamiselle uudenlasia haasteita. (Rajander-Juusti, 2013.) Konsultaation kasvava rooli asettaa osaamiselle uudenlasia haasteita. Itse oikean tiedon tuottaminen ei pelkäänsä riitä, vaan omia tuotoksia on myös osattava lukea, niin menneisyyttä katsoen kuin myös tulevaisuutta ennustaen. Tämä osalta kokonaisvaltainen prosessien ymmärtäminen on todella tärkeää. Tiedon tuottajan on näin ollen pystyttävä selittämään tuotettavan tiedon merkitys sen vastaanottajalle niin, että se toimii saumattomasti päätöksenteon tukena. Salon mukaan on valitettavaa, ettei taloushallinto mielletään usein taustatoiminnoiksi, joka ei tuota mitään lisäarvoa yrityksen menestymiseen, vaikka se voisi hyvin hoidettuna niin tehdä. Huonosti hoidettuna taloushallinto ei auta yritysjohtoa eikä pysty tuottamaan lisäarvoa. (Salo, 2012.)

Taloushallinnon alan osaamisvaatimukset voidaan ajatella jakautuvan kahteen osaan: taloushallinnon substanssiosaamiseen ja muuhun osaamiseen. Substanssiosaamisella tarkoitetaan alakohtaista asiantuntemusta. Inka Aitola käsittelee opinnäytetyössään tilitoimiston tulevaisuutta ja alan osaamistarpeita. Aitolan mukaan taloushallinnon substanssiosaaminen on jaettu lisäksi neljään osa-alueeseen: sähköiseen taloushallintoon, sisäiseen laskentatoimeen, ulkoiseen laskentatoimeen ja rahoitukseen. Aitolan mukaan muu osaaminen voidaan myös jakaa ala osioihin, joita voidaan määrittellä olevan sosiaaliset taidot, kieli taito sekä muut alalla tarvittavat osaamiset ja taidot. (Aitola, 2017.) Tämän opinnäytetyön puitteissa keskityttiin nimenomaan ulkoiseen laskentatoimeen ja sähköisen taloushallinnon osa-alueisiin ja perehdyttiin näiden osaamisalueiden osaamistarpeiden kartoittamiseen.

Digitalisoitumisen myötä, tietotekniset taidot nousevat esiin myös päivittäisissä työtehtävissä. Niin kuin Salo oli jo aikaisemmin todennut, näennäinen helppous muuttuu nopeasti hallitsemattomaksi kaaokseksi, jos tekijät eivät ole riittävän osaavia eivätkä tiedä tarkasti, mitä heiltä odotetaan ja miten tulee toimia. (Salo,

2012.) Tässä korostuvat substanssiosaamisen lisäksi vahvasti tietotekniset taidot. Automatisoinnilla ja ohjelmistojen investoinneilla ei saada haettua arvoa, jos näiden käyttäjät eivät osaa niitä hyödyntää tarvittavalla tavalla. Tietotekninen kehitys on johtanut tilanteeseen, jossa taloushenkilöstön enenevässä määrin osat monia tietotekniikkaan liittyviä asioita. Näillä tiedoilla ja taidoilla tähdätään siihen, että taloushallinnon ammattilaisilla olisi mahdollisimman hyvät edellytykset arvioida uuden informaatioteknologian mukana tuomia mahdollisuuksia ja kehittää taloushallinnon käytäntöjä kokonaisvaltaisesti. Tämä on tarpeen myös siksi, että taloushenkilöstö joutuu paljon, ellei jatkuvasti, olemaan tekemisissä IT-alan ammattilaisten kanssa. Tällöin syntyy tarpeita ymmärtää jopa esimerkiksi laitteisto teknologiaa, tietovarastointitekniikkaa ja ohjelmointia. (Granlund & Malmi. 2003, 142-143.)

Niin kuin aikaisemmin on jo todettu useampaan kertaan, digitalisaatio on muuttanut ja tulee muuttamaan alaa edelleen. Taloushallinnon ammattilaisten tarve ei ole poistunut, mutta vaatimukset ovat muuttuneet. Alalla työskentelyn pohjana ja kulmakivenä on ulkoisen laskentatoimen substanssiosaaminen. Taloushallinnon alalla työskentelevän on osattava liiketoimien kirjaamisen lisäksi laaja-alaisesti yhä vain parempaa toimialatuntemusta. Outi Lähteenmäki-Lindman kuvaileekin Taloussanomissa kirjoittamassaan artikkelissa, että taloushallinnon ammattilainen on ennen kaikkea palveluammattilainen ja yritysconsultti. Lukujen kirjaamisen sijaan hän pystyy jalostamaan numeroista liiketoiminnan kehittämisen kannalta keskeistä informaatiota, joka parhaillaan katsoo menneisyyden lisäksi tulevaisuuteen. Tämä vaatii Lähteenmäki-Lindmannin mukaan alan ammattikorkeakoulutukselta myös todella paljon. (Lähteenmäki-Lindman, 2015.)

Kirjanpitäjien tuottama informaatio on yrityksille äärimmäisen arvokasta ja yritykset ovat oppineet arvostamaan tätä entistä enemmän. Laadukas ja reaaliaikainen informaatio yrityksen taloudellisesta asemasta on äärimmäisen arvokasta yrityksen päättäjille. Tietoa kuitenkin tarvitaan jatkuvasti enemmän sekä nopeammin, eli tiedon reaaliaikaisuuden tarve kasvaa jatkuvasti. Tällaisessa tilanteessa kirjanpidon substanssiosaamisen merkitys korostuu entisestään. Tämä kuitenkin tarkoittaa sitä, että kirjanpitäjän tulee lisäksi oppia hallitsemaan toiminta ympäris-

tönsä muutokset heti ja reaaliajassa, vanhaan ei voida jäädä makaamaan. Tulevaisuuden kirjanpitäjän tuleekin olla Juuso Mannerin mukaan innovaattori, joka havainnoi toimintaympäristöään ja sen muutoksia sekä soveltaa digitalisoitumista tehokkaasti omiin tarpeisiinsa. Tämän lisäksi kirjanpitäjän tulee ymmärtää oma keskeinen roolinsa asiakkaansa liiketoiminnan kehittämisessä ja menestymisessä. Mannerin mukaan tämän takia ammatissa korostuu omien taitojen kokonaisvaltainen kehittäminen ja lainsäädännön, verotuksen, tekniikan tai substanssiosaamisen kehittäminen ei riitä vaan jokaisen on rakentaa tästä itselleen toimiva kokonaisuus. Manner tiivistää digitalisaation ajatuksen siihen, ettei robotit tule viemään kirjanpitäjien työtä. Tulevaisuudessa ajan hermoilla pysyvä ja omasta osaamisestaan huolehtiva kirjanpitäjä vie työt kollegalta, joka jääräpäisesti tekee asiat kuten aina ennen. (Manner, 2018.)

3 Saimaan ammattikorkeakoulun tehtävä koulutuksen tarjoajana

Ammattikorkeakoulun tehtävä on antaa työelämän ja sen kehittämisen vaatimukseen sekä tutkimukseen, taiteisiin ja sivistyksellisiin lähtökohtiin perustuvaa korkeakouluopetusta ammatillisiin asiantuntijatehtäviin ja tukea opiskelija ammatillista kasvua. Ammattikorkeakoulun tehtävä on lisäksi harjoittaa ammattikorkeakouluopetusta palvelevaa sekä työelämää ja aluekehitystä edistävää ja alueen elinkeinorakennetta uudistavaa soveltavaa tutkimustoimintaa, kehittämis- ja innovaatiotoimintaa sekä taiteellista toimintaa. Tehtäviään hoitaessa ammattikorkeakoulun tulee edistää elinikäistä oppimista. (Ammattikorkeakoululaki (2014/932) 4§.)

Yllä on kuvattu ammattikorkeakoululain mukaan ammattikorkeakoulun tehtäviä. Niin kuin aikaisemmin esitettiin, koulun tehtävänä on siis antaa työelämän ja sen kehittymisen vaatimukseen tarvittavat eväät. Tämän pohjalta myös tutkimus on kehitetty. Pyritään siis etsimään kehityskohteita, jotta voidaan muun muassa täyttää lakiin määritellyt tehtävät. Tutkimuksessa tarkastellaan Saimaan ammattikorkeakoulun ulkoisenlaskentatoimen opetussuunnitelmaa tarkemmin ja selvitetään, mitkä ovat näiden opintojaksojen sekä opintokokonaisuuksia osaamistavoitteet.

3.1 Ulkoisen laskentatoimen opetussuunnitelma

Laskentatoimen tradenomin koulutus on laajuudeltaan 210 opintopistettä. Tradenomikoulutuksen tavoitevalmistumisaika on kolme ja puoli vuotta, joka jaetaan erilaisiin oppimiskokonaisuuksien hallitsemiseen. Opinnot on jaettu Saimaan ammattikorkeakoulussa neljään eri teemaan. Teemoja ovat liiketoimintaosaamisen perustaminen, liiketoimintaosaamisen rakentaminen ja kehittäminen, liiketoimintaosaamisen syventäminen ja ammatti identiteetin vahvistuminen sekä liiketoimintaosaamisen soveltaminen ja asiantuntijuuteen kasvaminen. (Saimaan ammattikorkeakoulu, 2018.)

Opinnäytetyössä tutkimuksen kohteena on opetussuunnitelman liiketoimintaosaamisen, ulkoisen laskentatoimen ammattiopinnot, tietotekniikan, verotuksen ja juridiikan sekä ulkoisen laskentatoimen syventävien opintojen opintokokonaisuudet. Seuraavissa luvuissa esitetään näiden opintokokonaisuuksien sisältö sekä niiden laajuudet.

3.2 Ulkoisen laskentatoimen ammattiopinnot

Ulkoisen laskentatoimen ammattiopinnot sisältävät kirjanpidon peruspohjan. Kokonaisuus on laajuudeltaan 14 opintopistettä, joka jaetaan neljän opintojakson kesken. Opintokokonaisuus on osa liiketoimintaosaamisen perustamista sekä liiketoimintaosaamisen rakentamista ja kehittämistä. Tarkoituksena on saada perusosaamiselle pohja kirjanpidosta.

3.2.1 Kirjanpidon perusteet

Tämä opintojakso on tämän opintokokonaisuuden suurin ja on laajuudeltaan viisi opintopistettä. Opintojakson tavoitteena on perehdyttää opiskelija kirjanpidon peruskäsitteistöön, hyväksikäyttöalueisiin, säätelynormistoon ja käytännön toteutukseen taloushallinnon sovellusohjelmaa hyödyntäen. Opintojaksoon sisältyy kirjanpidon peruskäsitteet, liiketapahtumien kirjaaminen arvonlisävero huomioiden, reskontran hoitaminen ja tilinpäätöksen laatiminen. Tämän lisäksi tutustutaan taloushallinnon ohjelmiston käyttöön liiketapahtumien kirjaamisessa ja raporttien tutkinnassa. (Liiketalouden koulutus 2017b.)

Opintojakso on ensimmäinen kirjanpidon opintojakso, jossa luodaan pohja myöhemmälle oppimiselle ja se on osa liiketoimintaosaamisen perustamista.

3.2.2 Kirjanpito ja tuloslaskenta

Kirjanpito ja tuloslaskenta -opintojakso sisältää syvempää opetusta tilinpäätöksen muodostumisesta. Sen tavoitteena on, että opiskelija tietää liiketapahtumien vaikutuksen yrityksen tuloksen muodostumiseen ja osaa laatia tuloslaskelman ja taseen. Tämän lisäksi opintojaksolla käydään läpi tilinpäätöstä huomioiden jaksotukset. Tavoitteena on, että opiskelija osaa ottaa huomioon eri yritysmuotojen erityispiirteitä. Opintojakso on jatkumo kirjanpidon perusteet kurssille ja osaamisjuonteita ovat oppimisen taidot, eettinen osaaminen sekä työyhteisöosaaminen. (Liiketalouden koulutus 2017b.)

Opintojako on laajuudeltaan kolme opintopistettä ja on osa liiketoimintaosaamisen rakentamista sekä kehittämistä.

3.2.3 Kirjanpidon erityiskysymykset

Kirjanpidon erityiskysymykset opintojakson on laajuudeltaan kolme opintopistettä ja on myös osa liiketoimintaosaamisen rakentamista ja kehittämistä.

Opintojakson tavoitteena on kasvattaa opiskelijan valmiuksia hoitaa pienen kirjanpitovelvollisen kirjanpitoa, jossa hänen tulisi osata ottaa huomioon jaksotus- ja arvostuskysymykset sekä rahoitusjärjestelyt. Opintojaksolla tutustutaan kirjanpitolautakunnan keskeisiin yleisohjeisiin koskien arvostusta ja jaksotuksia sekä rahoitusjärjestelyjä kuten leasing, factoring ja osamaksukauppa. (Liiketalouden koulutus 2017b.)

3.2.4 Tilinpäätös ja sen suunnittelu

Tilinpäätös ja sen suunnittelu -opintojakso on ulkoisenlaskentatoimen ammattiopintojen viimeinen opintojakso. Se on laajuudeltaan kolme opintopistettä ja on osa liiketoimintaosaamisen rakentamista ja kehittämistä. Opintojakson tavoitteena on, että opiskelija osaa laatia tilinpäätöksen lain ja asetusten mukaan sekä

oppi tulkitsemaan tilinpäätöksiä. Opintojakso käsittelee myös tilinpäätöksen joustokohtia, ja opiskelijan tulee osata hyödyntää niitä tilinpäätöksen suunnittelussa verotus näkökulma huomioiden.

Opintojakso käsittelee oikean ja riittävän kuvan käsittämistä, arvostus- ja jaksotussääntöjä, tilinpäätösperiaatteita ja tilinpäätöksen sisältöä. Tämän lisäksi opintojaksolla käydään läpi tilinpäätöksen rekisteröintiä, julkistamista sekä tilinpäätöksen lukemista. (Liiketalouden koulutus 2017b.)

3.3 Verotus ja juridiikka

Verotus ja juridiikka on linkitetty yhteen laskentatoimen suuntautumisvaihtoehdon liiketaloudenkoulutuksessa. Kokonaisuudessaan opintokokonaisuus on laajuudeltaan 23 opintopistettä. Verotuksen ja juridiikan opintojen lisäksi opintokokonaisuus sisältää työoikeuden ja palkkahallinnon, jotka on jätetty tämän tutkimuksen ulkopuolelle. Yksittäisenä opintokokonaisuutena verotus ja juridiikka ovat suurin, mutta se koostuu useammista hyvin erilaisista pienemmistä opintokokonaisuuksista ja opintojaksoista. (Liiketalouden koulutus 2017b.)

3.3.1 Yhtiöoikeus

Yhtiöoikeuden opintojakson on ensimmäinen juridiikkaa käsittelevä opintojakso. Se on laajuudeltaan kolme opintopistettä ja se kuuluu teemaltaan liiketoimintaosaamisen perustamiseen.

Opintojakson tavoitteena on perehdyttää opiskelija yhtiöoikeuden kysymyksiin, ja antaa hänelle valmiudet ymmärtää henkilö- ja osakeyhtiöihin sekä osuuskuntiin liittyviä oikeudellisia vastuu- ja valtakysymyksiä. Opiskelijan tulisi opintojaksolla oppia vastaamaan eri yhtiömuotojen oikeudellisiin kysymyksiin yrityksen perustamisvaiheessa sekä ymmärtää yritysten toiminnan, päätöksenteon, vastuusuhteiden ja pääomahuollon periaatteet. Opintojaksolla käsitellään tämän lisäksi yhtiöiden purkautumista sekä vahingonkorvausta. Opiskelijan tulisi saada opintojaksolla peruskäsitys yrityksiin liittyvistä juridisista kysymyksistä ja niiden vaikutuksista. (Liiketalouden koulutus 2017b.)

3.3.2 Henkilöverotus

Henkilöverotus on verouksen opintokokonaisuuden ensimmäisen opintojakso. Tämä on laajuudeltaan kaksi opintopistettä. Opintojaksolla perehdytään verouksen peruskäsitteisiin ja opiskelijat tutustuvat opintojaksolla Suomen tuloverojärjestelmään.

Opintojakso sisältää tuloverojärjestelmään tutustumisen lisäksi eri tulolähteet sekä pääoma- ja ansiotulot sekä niiden verottamisen. Lisäksi opintojaksolla käydään läpi yrittäjän tuloverotusta eri yhtiömuodoissa sekä kansainvälisen henkilöverotuksen perusteita. (Liiketalouden koulutus 2017b.)

3.3.3 Arvonlisäverotus käytännössä

Arvonlisäverotus käytännössä -opintojakso syventää opiskelijan osaamista arvonlisäverotuksesta niin kotimaan kuin ulkomaankin kaupankäynnissä. Tämän lisäksi opintojaksolla opiskelija tulee oppia hallitsemaan arvonlisäveroukseen liittyviä erityiskirjauksia kirjanpidossa. Tavoitteena on, että opiskelija syventää tietojaan arvonlisäverotuksen eri tilanteista. Opintojaksolla käsitellään arvonlisäverolain säännöksiä ja niiden tulkintaa, arvonlisäverotukseen liittyviä laskelmia ja kirjauskäytäntöjä sekä ulkomaan kaupan arvonlisäveroa. (Liiketalouden koulutus 2017b.)

Opintojakso on laajuudeltaan kaksi opintopistettä ja on jatkokurssi itseasiassa kirjanpidon perusteet opintojaksolle, joka oli osa ulkoisenlaskentatoimen ammattiopintoja. (Liiketalouden koulutus 2017b.)

3.3.4 Yritysverotus

Yritysverotus käytännössä -opintojaksolla keskitytään verotukseen yrityksen näkökulmasta. Opintojakso on laajuudeltaan kolme opintopistettä ja on laajin yksittäinen verotukseen keskittyvä kurssi. Se on osa liiketoimintaosaamisen rakentamista ja kehittämistä. (Liiketalouden koulutus 2017b.)

Kurssin tavoitteena on, että opiskelija osaa elinkeinotoiminnan verotettavan tulon laskentaperiaatteet ja tuntee verotusmenettelyn. Opiskelijan tulee osata yritysve-

rotuksen periaatteet ja tärkeimmät säädökset ja osata huomioida verotuseu-
raukset erilaisissa päätöksentekotilanteissa. Opintojakso sisältää tulonlähdejaon,
nettovarallisuuden, verotettavan tulon laskemisen sekä jaksotussäännöt. (Liike-
talouden koulutus 2017b.)

3.3.5 Yritysverotus käytännössä

Yritysverotuskäytännössä on laajuudeltaan kaksi opintopistettä ja on jatkokurssi
kirjanpidon perusteet, kirjanpito ja tuloslaskenta, henkilöverotus sekä yritysvero-
tus opintojaksolle. Se on verotuksen viimeinen opintojakso ja on osa sekä liike-
toimintaosaamisen rakentamista ja kehittämistä sekä liiketoimintaosaamisen sy-
ventämistä ja ammatti-identiteetin vahvistamista. Opintojakso on jatkokurssi ai-
kaisemmin esitellyille kirjanpidon sekä verotuksen opintojaksolle.

Opintojakson tarkoituksena on syventää opiskelijan osaamista niin, että he voivat
soveltaa elinkeinoverolainsäädännön säännöksiä erilaisissa käytännön laskenta-
tilanteissa. Opintojakso syventää opiskelijoiden tietoja nettovarallisuuden laske-
miseen, elinkeinotoiminnan verotettavan tuloksen laskentaan, tuloverolain tulo-
lähteen tuloksen laskentaan, jaksotuskysymyksiin ja varauksien käytäntöihin käy-
tännössä. Opintojaksolla painopiste on nimenomaan verotus yrityksen näkökul-
masta. (Liiketalouden koulutus 2017b.)

3.3.6 Rahoitusoikeus

Rahoitusoikeus on verotuksen ja juridiikan opintokokonaisuuden suurin opinto-
jakso laajuudeltaan. Opintojakso on laajuudeltaan viisi opintopistettä ja se on osa
liiketoimintaosaamisen rakentamista ja kehittämistä. Opintojakson on jatkoa yh-
tiöoikeuden opintojaksolle.

Opintojakson tavoitteena on, että opiskelija tuntee yrityksen luotonuksen ja va-
kuuksien perusteet sekä arvopaperioikeuden peruskäsitteet. Opiskelija saa opin-
tojaksoilta perustiedot luotonantotilanteista ja erityisesti yrityksen omaisuuden va-
kuusjärjestelyistä. Opiskelijalle annetaan valmiudet ymmärtää velka- ja vakuus-
suhteiden sisältöjä ja vastuita sekä niiden oikeudellisia periaatteita laskentatoi-
men kannalta. Opintojakson jälkeen opiskelijan tulisi ymmärtää velkojen asema

ulosotoissa, kilpailuissa ja saneerauksissa. Tämän lisäksi opiskelijan tulisi ymmärtää arvopapereihin liittyvä perussäätely. (Liiketalouden koulutus 2017b.)

3.4 Tietotekniikka

Tietotekniikan opetuskokonaisuus on laajuudeltaan kymmenen opintopistettä ja on hajautettu kahteen teemaan: liiketoimintaosaamisen rakentaminen ja kehittäminen sekä liikeosaamisen syventäminen ja asiantuntijuuteen kasvaminen. Seuraavaksi esitettävien opintojaksojen lisäksi Saimaan ammattikorkeakoulun opetussuunnitelman opintokokonaisuuteen työväline- ja menetelmäosaamiseen sisältyy myös tietotekniikkaan kuuluvia opintojaksoja. Näitä opintojaksoja ovat tietojen käsittelyn perusteet sekä työvälineohjelmistot. Koska työväline- ja menetelmäosaamisen opetuskokonaisuus kuuluu suurimmalta osin rajauksien ulkopuolelle, tuodaan tästä ainoastaan esille nämä kaksi opintojaksoa. (Liiketalouden koulutus 2017b.)

3.4.1 Tietojenkäsittelyn perusteet

Tietojenkäsittelyn perusteet ovat osa työväline- ja menetelmäosaamisen opetuskokonaisuutta. Se on laajuudeltaan kolme opintopistettä ja se kuuluu teemaltaan liikeosaamisen perustamiseen. Opintojakson sisältöön kuuluu, erityisgrafiikan ja taulukkolaskennan perusteet sekä tekijänoikeuksien peruseriaatteen. (Liiketalouden koulutus 2017b.)

3.4.2 Työvälineohjelmistot

Työvälineohjelmistot -opintojako on toinen työväline- ja menetelmäosaamisen opetuskokonaisuuteen kuuluvaa opintojaksoa. Opintojakson tarkoituksena on perehtyä tietoliikenteen perusteisiin, tietokantojen perusteisiin, tietoturvaan sekä MS Office -ohjelmien yhteiskäyttöön. Tavoitteena on, että opiskelija osaa hyödyntää toimisto-ohjelmistojen edistyneitä ominaisuuksia tehokkaasti ja opintojaksolla tutustutaan myös kuvankäsittelyn perustoimintoihin. Laajuudeltaan opintojako on kolme opintopistettä ja kuuluu teemaltaan liikeosaamisen perustamiseen. (Liiketalouden koulutus 2017b.)

3.4.3 Excel ja VBA

Excel ja VBA -opintopakso on osa tietotekniikan opintokokonaisuutta ja on laajuudeltaan kolme opintopistettä. Kurssin tavoitteena on, että opiskelija oppii käyttämään Exceliä tehokkaasti sekä hyödyntämään Visual Basic -makroja rutiinitehtävissä. Opintopakson aikana on tarkoitus, että Excelistä tulee opiskelijalle tärkeä työkalu erilaisissa laskentatehtävissä ja saa valmiudet kehittää myös makrotökaluja muille käyttäjille. Opintopaksoilla tulisi oppia käyttämään Exceliä ja Visual Basic -makrotökalua tehokkaasti rutiinitehtävissä. (Liiketalouden koulutus 2017b.)

3.4.4 Laskentatoimen projektiopinnot

Laskentatoimen projektiopinnot ovat osa tietotekniikan opintokokonaisuutta, mutta jokainen opiskelija toteuttaa kurssin itse järjestetyn projektin muodossa. Opintopakso on kolmen opintopisteen laajuinen kokonaisuus, eli vastaa yleisesti samaa työmäärää kuin suurin osa muista ammattikorkeakoulun opintopaksoista. Projektiopinnoton tavoitteena on, että opiskelija soveltaa ammattiopinnoissa opittuja taitoja ja osaa käyttää niitä käytännön työelämän tehtävissä. (Liiketalouden koulutus 2017b.)

3.4.5 Toiminnanohjausjärjestelmät

Toiminnanohjausjärjestelmät ovat osa tietotekniikan opintokokonaisuutta ja on laajuudeltaan neljän opintopisteen laajuinen. Opintopakso onkin siis tietotekniikan opintokokonaisuuden suurin yksittäinen opintopakso.

Opintopakson tavoitteena on, että opiskelijat tutustuvat toiminnan ohjaukseen ja sähköiseen taloushallintoon. Opiskelijan tulisi ymmärtää toiminnanohjausjärjestelmien idea sekä oppia käyttämään sen keskeisiä moduuleita. Opintopaksoilla tutustutaan muun muassa siihen, kuinka taloushallinnon prosesseja voidaan tehostaa hyödyntämällä uusimpia sähköisen taloushallinnon ratkaisuja sekä kuinka voidaan hyödyntää Excel PowerPivot-ohjelmaa johdon raportoinnin työkaluna. Sisällöltään opintopaksoille kuuluu toiminnanohjauksen ja toiminnanohjausjärjestelmän teoriaa, digitalista taloushallinto, taloushallinnon eri prosessit sekä niiden integrointi osaksi toiminnanohjausjärjestelmään. Opintopaksoilla perehdytään

myös siihen, kuinka toiminnanohjausjärjestelmät toimivat käytännössä sekä mitä on Business Intelligence -raportointi. (Liiketalouden koulutus 2017b.)

3.5 Ulkoisen laskentatoimen syventävät opinnot

Ulkoisen laskentatoimen syventävät opinnot ovat jatkoa ulkoisen laskentatoimen ammattiopinnoille. Opintokokonaisuuden tarkoituksena on syventää opiskelijan ymmärrystä ja taitoja ulkoisen laskentatoimen erikoisemmissa tilanteissa. Opintokokonaisuus jaetaan kahteen osa-alueeseen: ulkoisen laskentatoimen syventäviin opintoihin sekä tarkastukseen. Tarkastuksen opintokokonaisuudessa keskitytään lisäksi sekä tilintarkastukseen että sisäiseen tarkastukseen. Kokonaisuudessaan opintokokonaisuus on laajuudeltaan 16 opintopistettä ja kuuluu Liiketoimintaosaamisen syventäminen ja ammatti-identiteetin vahvistamisen teema-alueeseen.

3.5.1 Osakeyhtiön erityiskysymykset ja yritysjärjestelyt

Osakeyhtiön erityiskysymykset ja yritysjärjestelyt opintojakso on laajuudeltaan kolme opintopistettä ja on osa ulkoisen laskentatoimen syventäviä opintoja. Opintojakson tarkoituksena on käsitellä osakeyhtiön perustamiseen, osakeantiin, osakepääoman alentamiseen, yhtiön omiin osakkeisiin, pääomalainaan, yhtiön varojen jakoon liittyviä kirjanpidon erityispiirteitä. Tämän lisäksi opintojaksolla perehdytään erilaisiin yritysjärjestelyihin kuten sulautumiseen, jakautumiseen, liiketoimintasiirtoon, osakevaihtoon, yritysmuodon muuttamiseen ja sukupolven vaihtokseen. (Liiketalouden koulutus 2017b.)

3.5.2 Erillistilinpäätös

Erillistilinpäätös opintojaksolla opiskelijan on tarkoitus tutustua erityisten kirjanpitovelvollisten, kuten aatteellisen yhdistyksen ja asunto-osakeyhtiön kirjanpidon erityispiirteisiin ja oppia ottamaan nämä huomioon juoksevassa kirjanpidossa sekä tilinpäätöksen laadinnassa sekä toiminnan suunnittelussa. Opintojaksolla käsitellään erilaisia talousprosesseja, talousarvioita, erilaisia tilikarttoja sekä erilaisien rahastojen käsittelyä kirjanpidossa, rahastointia ja vastikelaskelmia. Opiskelijan tulee opintojaksolla oppia ottamaan nämä erityispiirteet huomioon myös tilinpäätöksensuunnittelussa ja laadinnassa sekä verotuksessa. Laajuudeltaan

erillistilinpäätös kurssi on kolme opintopistettä ja kuuluu osaksi ulkoisenlaskentatoimen syventäviä opintoja. (Liiketalouden koulutus 2017b.)

3.5.3 Konsernitilinpäätös

Konsernitilinpäätöksen opintojaksolla opiskelija oppii tuntemaan konsernikäsitteen sekä konsernien konsernitilinpäätöksen laadintavelvollisuuden sekä -periaatteet. Tämän lisäksi perehdytään konsernitilinpäätöksen eliminointitekniikoihin, ja opiskelijan tulee osata laatia konsernitilinpäätös sekä rahoituslaskelma pääpiirteittäin. Lisäksi opintojaksolla käydään läpi kansainvälisen tilinpäätöksen liittyviä seikkoja sekä sen eroavaisuuksia kansalliseen tilinpäätöskäytäntöön. Konsernitilinpäätös on laajuudeltaan kolme opintopistettä ja on osa ulkoisenlaskentatoimen syventäviä opintoja. (Liiketalouden koulutus 2017b.)

3.5.4 Kansainvälinen tilinpäätöskäytäntö

Kansainvälinen tilinpäätöskäytäntö -opintojakso on kokonaisuutena hieman pienempi kuin muut ulkoisenlaskentatoimen syventäviin opintoihin kuuluvat opintojaksot. Se on laajuudeltaan kaksi opintopistettä. Opintojaksolla tutustutaan kansainväliseen tilinpäätöskäytäntöön tarkemmin. Opintojaksolla tarkoituksena on oppia tulkitsemaan IFRS-standardeja ja syventää osaamista kirjanpidon kansainvälisissä tilanteissa. Opintojaksolla käsitellään erilaisia kansainvälisiä tilinpäätösnormeja sekä IFRS-organisaatiota. Opinnoissa perehdytään myös standardien laatimisprosesseihin sekä keskeisimpiin IFRS-standardeihin. (Liiketalouden koulutus 2017b.)

3.5.5 Tilintarkastus käytännössä

Tilintarkastus käytännössä on hieman muista ulkoisen laskentatoimen syventävistä opinnoista poikkeava, ja onkin opintokokonaisuuden ensimmäinen tarkastukseen liittyvä opintojakso. Opintojakso on kokonaisuudessaan laajuudeltaan kolme opintopistettä. Opintojakson aikana opiskelija oppii suunnittelemaan ja toteuttamaan tilintarkastuksen voimassaolevien lakien, asetusten ja erilaisten standardien ohjeiden mukaan. Opiskelijan tulee myös oppia laatimaan tarvittavia ra-

portteja ja dokumentteja suoritetuista tarkastuksista. Opintojakson aikana opetellaan myös ottamaan huomioon erilaisten yhteisöjen vaatimuksia tilintarkastukseen ja sen suorittamiseen. (Liiketalouden koulutus 2017b.)

3.5.6 Sisäinen tarkastus ja valvonta

Sisäinen tarkastus ja valvonta on ulkoisenlaskentatoimen viimeinen opintojakso. Opintojakso on laajuudeltaan kaksi opintopistettä ja on toinen osa opintokokonaisuuden tarkastuksenopintojaksoista. Opiskelija perehtyy opintojaksolla sisäisen tarkastuksen perusteisiin sekä sen merkitykseen yrityksen toiminnassa.

Opintojakson tavoitteena on perehdyttää opiskelija tiedon etsimiseen, käsittelemiseen sekä näiden pohjalta itsenäisiin johtopäätöksiin. Tavoitteena on, että opiskelija tunnistaa yritystoimintaan liittyvät riskit sekä niihin varautumisen. Opintojaksolla käydään myös läpi sisäisen tarkastuksen eettisiä periaatteita, ja opiskelijan tulisi osata toimia näiden mukaisesti. Näin ollen opetuksessa keskitytään sisäisen valvonnan ja sisäisen tarkastuksen käsitteistöön, sisäisen tarkastuksen asemaan ja tehtäviin sekä kansainväliseen sisäisen tarkastuksen malleihin sekä sisäisen tarkastuksen standardeihin. Opintojaksolla keskitytään tämän lisäksi tarkastuksen suunnitteluun, sen menetelmiin ja näiden raportointiin. Tietojärjestelmien ja väärinkäytösten tarkastamiseen perehtyminen kuuluu osaksi opintojakson sisältöä sekä tämän lisäksi arvioidaan organisaatioiden johtamis- ja hallintotapoja. (Liiketalouden koulutus 2017b.)

4 Opiskelijoille suunnattu kysely

Kyselytutkimus on opinnäytetyön empiirinen osuus, jonka päämääränä oli kerätä tietoa siitä, kuinka opiskelijat ovat kokeneet koulutuksen valmistaneet heidät työelämään sekä kuinka hyvin he ovat päässeet opintojaksojen tavoitteisiin. Kyselyn tavoitteena oli saada kohderyhmältä vastauksia samoihin kysymyksiin ja kerätä tämän avulla tietoa tutkimuskysymyksiin. Kyselytutkimuksen luonnissa tulee ottaa huomioon useita eri seikkoja, jotta voidaan kerätä mahdollisimman laadukasta tietoa tutkimusongelmaan. Kyselytutkimus tunnetaan osana survey-tutkimusta ja onkin tämän keskeisimpiä tutkimusmenetelmiä. Sana survey viittaa ky-

selyn, haastattelun ja havainnoinnin muotoihin, joissa kerätään tietoa standardoidusti ja jossa kohderyhmä muodostaa otoksen tietyistä perusjoukosta. Surveyn avulla kerättyä aineistoa analysoidaan usein kvantitatiivisesti ja kyselyasetelmat ovat näissä samanlaisia. (Hirvijärvi yms. 1996, 125)

Kyselytutkimuksissa käytetään apuna mittareita, joiden tarkoituksena mitata moniulotteisia ilmiöitä kuten asenteita ja arvoja. Kyselytutkimus on yleensä määrällistä tutkimusta, jossa sovelletaan tilastollisia menetelmiä. Vaikka kyselytutkimuksissa esitetäänkin kysymykset sanallisesti, ovat niiden tulokset usein numeraalisia. Numeraalisen aineiston lisäksi kyselyissä voidaan täydentää annettavia tietoja sanallisissa vastauksissa. Kyselytutkimuksen analysoinnin menettelytavoista riippuen voidaan sitä käsitellä kvantitatiivisesti tai kvalitatiivisesti. (Vehkalahti, 2008.)

4.1 Kyselyn toteutus

Tässä tutkimuksessa aineiston keruumenetelmänä käytettiin kyselytutkimusta. Kyselytutkimuksen tarkoituksena on saada tietoa Saimaan ammattikorkeakoulun laskentatoimen opiskelijoiden ja jo valmistuneiden kokemuksista opetussuunnitelman suhteen. Kyselyn tavoitteena on mitata tuntemuksia omasta osaamisestaan sekä löytää ideoita ja kehityskohteita nykyisestä opetussuunnitelmasta. Saadusta aineistoista oli tarkoitus kartoittaa kehityskohteita ulkoisen laskentatoimen opetukseen, joista analyysivaiheessa pyrittiin kehittämään konkreettisia kehitysehdotuksia opetussuunnitelma kehittämiseen.

Tutkimusmenetelmäksi kysely valittiin tavoitettavuuden takia. Kyselytutkimuksen avulla pystyttiin tavoittamaan mahdollisimman monta kohderyhmään kuuluvaa henkilöä ja aineiston keruu onnistui hyvin lyhyehkössä ajassa. Tutkimusmenetelmä sopi opinnäytetyön, sillä vaikka kohderyhmä on suhteellisen pieni, on henkilöiden tavoitettavuus haasteellista. Kyselytutkimuksen avulla saatiin laajempi otanta kuin esimerkiksi haastatteluilla ja kohderyhmän vastausten yleistäminen onnistuu näin paremmin.

Kyselytutkimuksen tekemiseen käytettiin Google Forms -pohjaa, joka on Googlen ylläpitämä ilmainen alusta kyselyiden luomiseen. Kyselylomake sisältää kolme osa-aluetta. Ensimmäinen osio on Opinnot Saimaan ammattikorkeakoulussa.

Osiossa käydään läpi opintokokonaisuuksia ja selvitetään, kuinka hyvin opiskelija tuntee nämä hallitsevan. Lisäksi osiossa kartoitetaan, millaisia taitoja he ovat opintojaksoilta tarvinneet sekä mistä aiheista he tarvitsisivat enemmän tietoa. Osio sisältää pääosin lineaarisilla asteikoilla mitattavia kysymyksiä, johon valittiin asteikoksi 1-5. Vastajaan on valittava, tuntee ko hän osaavansa asian vaiko ei. Tämän lisäksi osiossa on kaksi avointa kysymystä, jossa kysytään tarvittuja taitoja työelämässä sekä aihealueita josta, vastaaja tarvitsisi lisää tietoa ja taitoja.

Toinen osio on nimeltään Opinnot kokonaisuutena. Osio on rakennettu neljästä avoimesta kysymyksestä. Osiossa kartoitetaan opintosuunnitelmaa yleisesti. Kysymyksillä kartoitetaan, missä asioissa opetussuunnitelmassa on onnistuttu, sekä missä olisi parantamisen varaa. Lisäksi osiossa pyydetään kehitysehdotuksia sekä onko opintosuunnitelmassa mahdollisesti jotakin turhaa.

Kolmas osio keskittyy työelämään ja opintoihin. Osio on toisen osion tavoin rakennettu avoimista kysymyksistä, jotta saadaan mahdollisimman kattavia vastauksia. Tämän lisäksi osiossa on käytetty myös lineaarisista asteikkoja käyttäviä kysymyksiä, jossa kysytään tuntemuksia asteikoilla 1-5, helppo-haasteellinen sekä en ole tyytyväinen-olen todella tyytyväinen. Osiossa kysytään, millaisissa työtehtävissä vastaaja työskentelee, kuinka vaikeaksi hän kokee oman työnsä sekä kuinka siirtyminen koulusta työelämään on onnistunut. Osiossa otetaan kantaa myös siihen, onko koulutus ollut riittävää työelämän tarpeisiin sekä onko opiskelija tyytyväinen saamaansa opetukseen.

Kysely on lähetetty sähköpostin välityksellä kohderyhmään kuuluville opiskelijoille 18.3.2018 ja tavoitteena oli kerätä vastauksia aina 30.3.2018 asti. Kysely oli siis avoimena 12 päivää.

4.2 Kyselyn tulokset

Kyselyyn vastasi 10 nykyistä ja entistä Saimaan ammattikorkeakoulun opiskelijaa. Vastajat olivat aloittaneet opintonsa joko 2014 tai 2015 ja valmistuminen on tapahtunut joko vuonna 2017 tai tapahtuu vuoden 2018 aikana.

Kyselyyn vastanneista hieman yli puolet olivat aloittaneet opintonsa vuonna 2015 ja vuonna 2014 hieman alle puolet. Suurin osa vastaajista olivat vielä opintojensa loppupuolella ja 33,3 % vastaajista oli jo valmistunut.

Kyselyn ensimmäisessä osiossa tutkittiin opiskelijoiden osaamista eri opintokokonaisuuksien tavoitteiden suhteen. Opintojaksojen osaamistavoitteita mitattiin asteikoilla 1-5, jossa 1 on En tunne osaavani ja 5 Osaan asian hyvin. Suurin osa kyselyihin vastanneista koki osaavansa opintokokonaisuuksien osaamistavoitteet kohtaisen hyvin tai hyvin, eli asteikolla 3-5. Parhaiten koettiin osaavan yleisesti ulkoisenlaskentatoimen perusopinnot-opintokokonaisuus sekä tietotekniikan opintokokonaisuus. Kuitenkin tietotekniikan osalta vastausten hajonta oli suurinta. Suurin osa tietotekniikan opintokokonaisuuden tavoitteista koettiin osattavan hyvin tai todella hyvin. Kuitenkin vähemmistö vastaajista vastasi, että opintojaksojen osaamistavoitteita ei koettu osattavan, eli vastauksissa oli paljon arvioita 5 eli asia osattiin hyvin tai siihen 1 eli asiaa ei osattu. Keskivaiheen vastuksia eli 3:a ei ollut valittu oikeastaan olleenkaan tai todella vähän.

Esiin kuitenkin nousi opintojaksojen osaamistavoitteita, joita suurin osa vastaajista ei kokenut osaavansa. Opintokokonaisuuksista näitä oli eniten verotuksen ja juridiikan osaamistavoitteissa. Selvästi vaikeimmaksi vastaajat kokivat arvonlisäverotuksen käsittelyn. Yli 66 % vastanneista oli sitä mieltä, etteivät he hallitse tai hallitsevat huonosti arvonlisäverotukseen liittyviä erityiskirjauksia koti- ja ulkomaan kaupassa, ja 44,4% vastanneista oli sitä mieltä, että hallitsi huonosti myös arvonlisäverotuksen normaalin käsittelyn kotimaan ja ulkomaan kaupassa. Yksikään vastanneista ei kokenut osaavansa arvonlisäveron käsittelyä todella hyvin. Arvonlisäveron käsittely koettiin yksittäisenä aihealueena kaikkein vaikeimmaksi, eli vastaajat eivät kokeneet osaavansa aiheetta. Toinen selvästi esiin noussut yksittäinen osa-alue oli kansainvälisen tilinpäätös. Osaamistavoitteena on tuntea kansainväliset tilinpäätökset ja sen eroavaisuudet kansalliseen tilinpäätökseen. Yli 55 % vastanneista ei kokenut osaavansa tätä osa-aluetta tai koki osaavansa sen huonosti.

Ensimmäisessä osiossa kysyttiin myös yleisesti ulkoisenlaskentatoimen opetus suunnitelmasta ja mistä osa-alueista on ollut hyötyä sekä mistä tietoa tarvittaisiin enemmän. Selvästi esiin nousi kirjanpidon taidot sekä tietotekninen osaaminen.

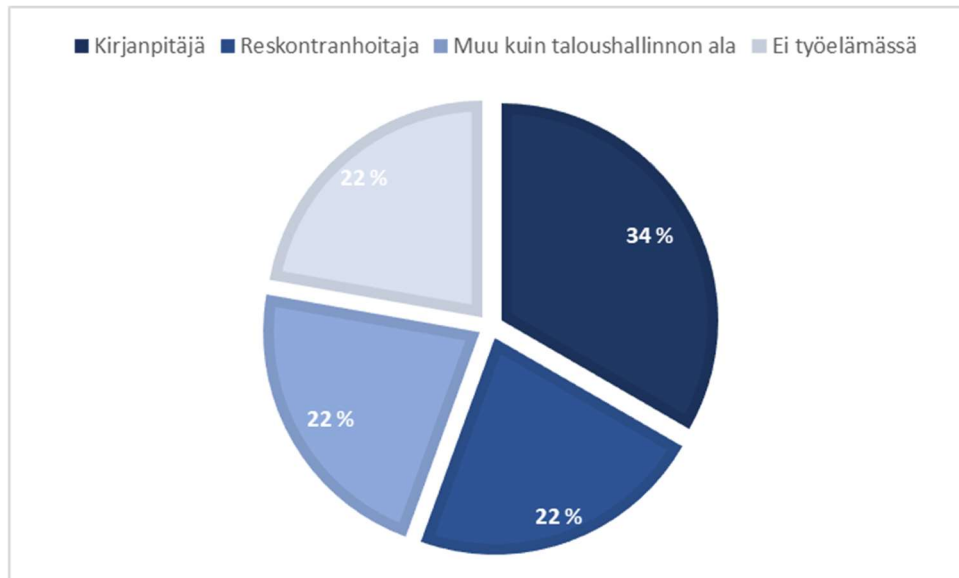
Verotus ja etenkin arvonlisäverotus oli aihepiiri, josta vastaajat kokivat tarvitse-
vansa lisätietoja sekä taitoja. Tämän lisäksi esiin nousi myös eri taloushallinnon
ohjelmistojen käyttö ja opiskelu.

Toisessa osiossa keskityttiin digitaalisuuteen sekä siihen kuinka tämä tulee muut-
tamaan ammattilaisten työtapoja sekä asettaa uusia haasteita alan ammattilai-
sille. Suurin osa vastaajista oli sitä mieltä, että Saimaan ammattikorkeakoulun
ulkoisenlaskentatoimen opetussuunnitelmassa otetaan tarpeeksi huomioon digi-
talisatio. Kuitenkin yli kolmannes vastaajista oli sitä mieltä, että digitalisaatio ote-
taan huomioon huonosti tai ei oteta ollenkaan huomioon opetussuunnitelmasta.
Tästä syystä kehittämisen varaa myös digitalisaation sisällyttämiseen opetuk-
sessa on hyvä tarkastella. Vastanneiden mielestä digitalisaatiosta puhutaan opin-
tojen aikana paljon ja tämä näkyy lähes jokaisella opintojaksolla ja lisääntyneenä
alan kurssien määränä ja nimenomaan uuden suuntautumislínjan digitradenomin
lisäämisellä koulutustarjontaan.

Työpaikoilla digitalisaatio näkyy vastanneiden mukaan jo paljon selvemmin. Au-
tomatisaatio on lisääntynyt samoin kuin myös robotiikka. Rutiinityöt ovat vastan-
neiden mukaan vähentyneet sekä paperittomat toimistot ovat yleistyneet huomattavasti.
Kuitenkin vielä löytyy tilitoimistoja sekä asiakkaita, jotka haluavat hoitaa
asiansa perinteisesti eikä aineistoa käsitellä vielä sähköisessä muodossakaan.
Vastauksista nousi myös esiin se, että digitalisaatio sekä sähköistyminen tulee
olemaan alan normia ja jos digitalisaatiota ei oteta käyttöön, tulee se vaikutta-
maan muun muassa kilpailukykyyn.

Kolmannessa osiossa keskityttiin opintoihin kokonaisuutena. Kyselyssä tutkittiin
muun muassa, missä asioissa opetussuunnitelmassa on onnistuttu sekä missä
on parantamisen varaa. Opiskelijat ovat yleisesti olleet todella tyytyväisiä kirjan-
pidon opetuksen kokonaisuuteen sekä opintojen yleiseen laajuuteen. Paranne-
taavaa opetussuunnitelmassa oli vastanneiden mukaan eniten verotuksen koko-
naisuudessa sekä opintojaksojen järjestämisessä, lähinnä toteutusjärjestyk-
sessä. Kyselyssä pyrittiin myös selvittämään, onko opetussuunnitelmassa opis-
kelijoiden mielestä jotakin turhaa tai liikaa. Tämän kautta nousi esiin mm. lasken-
tatoimen projektiopinnot, joita yleisesti pidettiin hieman hankalana toteuttaa ja il-
man sopivaa toimeksiantajaa hieman turhana.

Neljännessä osiossa tutkittiin työelämän ja opintojen yhdistämistä. Hieman yli puolet vastaajista työskenteli tällä hetkellä taloushallinnon alalla kirjanpitäjänä tai reskontranhoitajana. (Kuva 5)

Kuva 3 Kyselytutkimus ammattijakauma

Yli 66,6% vastanneista oli sitä mieltä, että nykyiset työtehtävät ovat haasteellisia tai kohtaisen haasteellisia. Ainoastaan hieman yli kolmannes vastanneista oli sitä mieltä, että tämän hetkiset työtehtävät olisivat kohtalaisen helppoja. Siirtyessään työelämään vastaajat ovat kokeneet haasteellisimmaksi teorian ja käytännön yhdistämisen sekä käytännön osaamisen puutteen. Opintojen yksittäisistä osa-alueista verotus on koettu haastavimmaksi ja tältä osa-alueelta vastaajien mielestä tietoa on puuttunut tai se on jo kokonaisuutena unohtunut. Kokonaisuutena kuitenkin vastanneiden mielestä koulutuksesta saadut tiedot ja taidot ovat olleet riittäviä nykyisissä työtehtävissä selviytymiseen. Kaikki vastanneista ovat myös olleet kohtalaisen tyytyväisiä tai todella tyytyväisiä saamaansa opetukseen Saimaan ammattikorkeakoulussa.

4.3 Tulosten analysointi ja päätelmät

Tulosten analysoinnissa saatu aineisto litteroitiin koko tutkimusalueesta. Aineistoa analysoitiin ymmärtämiseen pyrkivällä lähestymistavalla ja näiden pohjalta tehtiin erilaisia tulkintoja. Tutkimuksessa saatuja tuloksia ei pidä jättää lukijan

eteen jakaumina ja korrelaatioina, vaan näitä on selitettävä ja tulkittava. Tulkinalla tarkoitetaan tässä sitä, että analyysin tuloksia on pohdittu ja näiden pohjalta on tehty johtopäätöksiä. (Hirsijärvi yms.1996, 209.)

Kyselytutkimuksen tarkoituksena oli saada mahdollisimman paljon vastauksia opiskelijoilta sekä vastavalmistuneilta. Kyselytutkimus lähetettiin Saimaan ammattikorkeakoulusta vastavalmistuneille sekä opintojensa loppuvaiheessa oleville opiskelijoille. Kyselytutkimus oli näin kohdistettu ainoastaan Saimaan ammattikorkeakoulun ulkoisenlaskentatoimen opiskelijoille ja vastavalmistuneille, eikä kyselyyn osallistunut ulkopuolisia. Opintojensa loppuvaiheessa olevilla opiskelijoilla sekä vasta valmistuneilla on parempi muistikuva opintojen kokonaisuudesta kuin jo esimerkiksi vuosia sitten valmistuneella tai opiskelijalla jolla on vielä opinnot kriittisesti kesken.

Kyselytutkimuksen perusteella saaduista tuloksista kävi ilmi, että yleisellä tasolla opiskelijat ovat olleet hyvin tyytyväisiä Saimaan ammattikorkeakoulun tarjoamaan ulkoisen laskentatoimen koulutukseen. Erityisesti juridiikan ja kirjanpidon aihealueissa vastaajat kokivat saavuttaneensa osaamistavoitteet. Suurinta haajontaa vastauksien suhteen oli tietekniikan opintokokonaisuuden osalta. Erilaisen ohjelmistojen käyttö on kursseilla selvästi suurelle osalle opiskelijoista ollut luontevaa, ja kurssille asetetut tavoitteet on saavutettu ongelmitta. Kuitenkin vähemmistö osa vastaajista on ollut sitä mieltä, ettei opintojaksojen tavoitteita ohjelmistojen käytön suhteen ei olla onnistuttu ja eivätkä he koe osaavansa käyttää erilaisia taloushallinnon ja toimistotyöskentelyyn käytettyjä ohjelmia ja ohjelmistoja. Tämän pohjalta voidaan olettaa, että osalle opiskelijoista tietotekniikan yleinen käyttäminen on haasteellisempaa kuin toisille. Opiskelijoiden lähtötasoissa on näin ollen mitä todennäköisemmin suuria eroja. Opetussuunnitelmassa voitaisiin pyrkiä miettimään mahdollisia vapaaehtoisia opintoja niille opiskelijoille, joiden tietotekninen lähtötaso on alhaisempi kuin opiskelijoiden keskimäärin. Näin voidaan varmistaa riittävä osaaminen opintojen edetessä, ja uusien ohjelmistojen käsittely helpottuu. Vastauksien perusteella opiskelijat kaipaisivat myös useampien ohjelmistojen käyttöä sekä opetteluä. Samoin opiskelijoiden mielestä erilaisia vierailevia luennoitsijoita voisi olla enemmän.

Kyselytutkimuksessa verotuksen opintojaksot nousivat suurimmaksi yksittäiseksi osa-alueeksi, joka on ollut lähes kaikille vastaajille haasteellista. Sama aihe toistui myös kyselyn eri osioissa, mikä korostaa sen tärkeyttä opiskelijoiden vastauksissa. Verotuksessa varsinkin arvonlisäverotuksen opetuksen suhteen kaivattaisiin parannusta ja lisäopetusta. Tutkimuksen ensimmäisessä osassa, jossa käsiteltiin opintoja Saimaan ammattikorkeakoulussa eri opintokokonaisuuksissa, oli verotuksen osalta osaaminen kaikkein huonointa. Arvonlisäverotuksen suhteen yli puolet vastanneista kokivat, ettei osannut asetettuja osaamisvaatimuksia. Vastauksien perusteella opetusta tarvitaan lisää erityisesti arvonlisäverotuksesta sekä tämän soveltamisesta käytäntöön. Syynä tähän on vastauksien puitteissa ilmeisesti ollut kurssien ajoitukset. Yleisesti arvonlisäverokurssi on haastava ja tämä on ajoitettu ensimmäisen vuoden loppupuolelle. Kurssista voitaisiin mahdollisesti saada enemmän hyötyä, jos tämä olisi sijoitettuna myöhemmille vuosille kuten esimerkiksi toiselle opintovuodelle. Tällöin opiskelijan perusosaaminen on korkeammalla tasolla ja näin valmiudet vaikean asian opetteluun ovat paremmat. Myös verotuksen kokonaisuuden laajuudesta mainittiin tuloksissa. Verotuksen kokonaisuus koettiin liian laajaksi ja tämän pätkiminen pienimpiin osiin ja näin useampaan opintojaksoon voisi helpottaa kokonaisuuden hallitsemista.

Jopa hieman yllätyksellisetä tutkimuksessa oli se, että digitaalisuuden osalta koettiin, ettei opetussuunnitelmassa oteta tätä tarpeeksi huomioon. Kuitenkin avoimissa vastauksissa digitalisaation katsottiin olevan näkyvä osa opetussuunnitelmaan Saimaan ammattikorkeakoulussa. Vastauksien perusteella digitalisaatiosta puhutaan lähes jokaisella opintojaksolla ja tämän vaikutusta alaan on käsitelty. Tämän ristiriitaisuuden taustalla voi olla se, ettei digitalisaatiota käsitteenä tunneta tarpeeksi hyvin. Siitä puhutaan ja se on opinnoissa läsnä, mutta käytännössä ei oikeastaan tiedetä mitä se tarkoittaa. Tulevaisuuden työelämää silmällä pitäen voitaisiin jopa suunnitella mahdollisesti aihealueittain, kuinka käytännössä digitalisaatio tulee aiheita muuttamaan ja miten digitalisoituneita toimintoja käsitellään tämän jälkeen. Mahdollisesti myös kirjanpidon opintokokonaisuuksissa voitaisiin miettiä, kuinka hyödynnettäisiin erilaisia toiminnanohjausjärjestelmiä ja taloushallinnonohjelmistoja teorian rinnalle. Työelämän osalta digitalisaatio näkyy opiskelijoiden ja vastavalmistuneiden vastauksissa. Vastauksissa korostuu

automaatiikka ja paperittomuus. Kuitenkin vastauksien joukossa oli myös huomi-
oitavaa se, ettei vielä digitalisaatio ole tavoittanut kaikkia. Vastauksissa näkyi
myös se, ettei digitalisaatio näy omalla työpaikalla, jonka perusteella voidaan
olettaa, että ala ei ole kokonaisuudessaan vielä uudistunut. Kuitenkin kyselyssä
nousi myös esiin se, että tulevat ammattilaiset odottavat digitalisaation kasvua ja
ymmärtävät sen, että digitalisaatio ei ole tulevaisuudessa ainoastaan kilpailuetu,
vaan enemmänkin vaatimus.

Kyselytutkimuksessa nousi myös esiin käytännön ja teorian yhdistämisen vai-
keus. Teoriassa osataan asiat, mutta käytännössä sitten tähän omaan osaami-
seen ei varsinaisesti luoteta. Itsevarmuutta ja käytännön osaamista ei voida suo-
raan koulussa antaa. Kuitenkin tässä nousee esiin tärkeäksi harjoittelukausi, joita
on liiketalouden opinnoissa kaksi. Harjoittelupaikkojen hankkiminen on opiskeli-
jan omalla vastuulla, ja näiden hankkiminen voi olla hyvinkin haasteellista. Har-
joitteluun pääsemiseen ja alan kokemuksen saamiseen tulisi kehittää enemmän
opiskelijoita tukevia toimintoja sekä miettiä kuinka harjoitteluun pääsyä voitaisiin
helpottaa.

5 Kokemuksia alan ongelmista

Digitalisaatiota sekä sähköistymistä taloushallinnonalalla ei voida estää. Tämä
on tulevaisuudensuuntaus ja kaikkien ammattilaisten, jotka työskentelevät digita-
lisoituvilla aloilla, on sopeuduttava tähän. Suuria ongelmia on aiheuttaneet eten-
kin erilaisten ohjelmistojen käyttö ja tiedonkäsittely näissä. Vaikka erilaiset talous-
hallinnon ohjelmistot eroavatkin toisistaan huomattavasti on niiden toiminnoissa
kuitenkin myös paljon samaa. Nykyaikana ei riitä ainoastaan se, että osataan yksi
ohjelmisto, vaan on käytännössä osattava kaikki. Tästä johtuen ohjelmistojen
käyttöä jo opiskeluaikana tulisi korostaa. Olen havainnut, että tietotekniikka ja oh-
jelmistot aiheuttavat etenkin vanhemmalle sukupolvelle suuria ongelmia ja vai-
keuksia omassa työssään. Tämä ei kuitenkaan enää koske varsinaisesti nykyisiä
ja tulevia opiskelijoita, sillä tietotekniikka ja digitalisaatio ovat jo käytännössä ar-
kipäivää.

Verotuksen suhteen myös tietoja ja taitoja tarvittaisiin mahdollisesti enemmän. Verotus on yksi yleisimmistä talousrikoksiin kohdistuneista yksittäisistä aihealueista ja on talousrikosoikeuden käynnissä usein keskeisessä asemassa. Verotuksen suhteen myös rikosoikeudelliset rangaistukset ovat todella merkittäviä ja voivat näin aiheuttaa suuria seuraamuksia. Suomen verolainsäädäntö on monimutkaista sekä monivaiheista, ja taloushallinnon ammattilainen voi olla yrityksensä ainoa, jolla on tarpeellinen tietämys veroilmoitusten ja muiden verovelvoitteiden täyttämiseen. Tämän takia verotuksen painotus laskentatoimen opinnoissa olisi suotavaa myös korostaa. Arvonlisäverotus itsessään on myös monille usein hieman haasteellinen aihe varsinkin kansainvälisessä kaupassa. Tämän takia sen osuus opinnoissa tulisi huomioida tarkemmin.

Alan ongelmiin lukeutuu myös teorian ja käytännön sekä eri osa-alueiden yhdistäminen, eikä digitalisaatio tee tästä helpompaa. Ohjelmistojen myötä automaatiolla voidaan hoitaa eriosa-alueiden kuten varastohallinnan, reskontrien ja kirjanpidon yhdistäminen helposti. Ongelmaksi tässä nousee osa-alueiden hahmottaminen tämän jälkeen. Jos jossain tekee muutoksia tai kirjauksia, mihin kaikille tämä voi vaikuttaa. Tämän takia opetuksessa tulisi ottaa huomioon myös eri aihealueiden suhteet toisiinsa ulkoisenlaskentatoimen näkökulmasta.

Taloushallinnossa tuotetaan huomattava määrä erilaisia raportteja, jotka ovat ulkoisen laskentatoimen osalta usein lakisäätteisiä. Erityisesti tilinpäätöksen laatimisessa on usein ongelmia. Ongelma ei varsinaisesti tule tuloslaskelman ja taseen laatimisessa vaan näiden raporttien laatimisessa. Erityisesti liitetietojen ja tase-erittelyiden laatiminen tuottaa usein ongelmia. Vaikka kirjanpidon opetus Saimaan ammattikorkeakoulussa on jo todella laajaa, voitaisiin myös tilinpäätöksen laatimiseen keskittyä aikaisempaa enemmän. Kokonaisen tilinpäätöksen laadintaa voisi olla useammallakin kirjanpidon opintojaksolla ja tilinpäätöksiä voitaisiin laatia laajemmin erilaisiin tilanteisiin.

Suurena haasteena yleisesti opiskelijoilla on luonnollisesti kokemuksen puute valmistuessaan. Jotta osaamista voitaisiin kartuttaa jo mahdollisesti opintojen aikana, olisi tärkeää, että opiskelijat saisivat alalta harjoitusta harjoittelujaksojensa aikana. Usealle opiskelijalle käy niin, etteivät he löydä oman alansa työharjoittelupaikkaa, jolloin ammatillinen osaaminen ei kartu varsinaisesti harjoittelujakson

aikana. Kuitenkin tulevaisuuden kannalta oli äärimmäisen tärkeää kehittää tapoja, joilla voitaisiin yhdistää paikalliset toimijat sekä opiskelijat kaikkia hyödyttävällä tavalla.

6 Johtopäätökset ja kehitysehdotukset

Opinnäytössä päätutkimusongelmana oli, kuinka opetussuunnitelmaa tulisi kehittää muuttuvalla taloushallinnonalalla. Tavoitteena oli löytää opetussuunnitelmasta kohtia, joita voidaan kehittää ja näin ulkoisenlaskentatoimen opetus saataisiin vastaamaan vielä paremmin taloushallinnonalan osaamisvaatimuksiin. Saimaan ammattikorkeakoulussa opetussuunnitelmaa tulisi kehittää nykypäivän ja huomisen osaamisvaatimuksia vastaavaksi sekä keskittyä niihin seikkoihin, joissa tällä hetkellä osaaminen ei ole korkealla tasolla. Kehitysehdotuksissa nostettiin esille yksittäisiä aiheita ja seikkoja, jotta ne olisivat käyttökelpoisimpia sisällyttää tulevaisuudessa uudistettaviin opetussuunnitelmiin.

Suurimpana yksittäisenä aihealueena nousi esiin verotuksen opetuksen kehittäminen. Tämä osa-alue oli opiskelijoiden mielestä huonoiten toteutettu ja tässä olisi kehittämisen varaa. Tämän takia verotuksen opetukseen kannattaisi kiinnittää tarkempaa huomiota. Arvonlisäverotuskäytännössä -opintojakso on tässä suuressa osassa. Kyseisen kurssin sisältö voisi olla mahdollisesti laajempi ja tarkempi, mutta kyseisen kurssin osalta tärkeämpää voi olla myös opintojakson ajankohta. Arvonlisäverotus voitaisiin siirtää myöhemmille opintovuosille, kuten sisällyttää esimerkiksi toisen vuoden opintoihin. Yleisesti, juridiikan opintojen sisältö koettiin helpoksi sekä osaamistavoitteet saavutettiin toivotusti. Tämän johdosta esimerkiksi työoikeuden opintojakso voitaisiin siirtää aikaisemmaksi ja sijoittaa haastavimmat kurssit myöhemmälle opintoihin. Verotuksen kokonaisuutta pidettiin myös todella laajana kokonaisuutena ja yleisesti kiinnostavana sekä hyödyllisenä aiheena. Tämän takia esimerkiksi Yritysverotus -opintojakso voitaisiin mahdollisesti jakaa useampaan osaan, jolloin ensimmäisessä käytäisiin perusteet ja jatkokurssilla erityispiirteitä. Niin kuin kyselytutkimuksessa nousi esiin, opiskelijat ovat kiinnostuneita syventämään osaamistaan verotuksen erityispiir-

teisiin. Tulevaisuuden työnäkymien kannalta konsultaatio sekä erilaiset asiantuntijatehtävät tulevat vaatimaan vahvaa osaamista kirjanpidon substanssiosaamisen lisäksi verotuksen osalta.

Toisena suurena aiheena oli digitalisaatio sekä tietotekniset taidot. Aihe oli mielenkiintoinen, sillä tietotekniikan ja digitalisaation osalta kyselyn vastauksissa oli paljon hajontaa. Kuitenkaan ei voida kieltää sitä, etteikö näitä taitoja tulla tarvitsemaan tulevaisuudessa vain entistä enemmän. Tämän johdosta olisi tärkeää varmistaa, että valmistuneilla opiskelijoilla olisi myös tarvittavat tietotekniset taidot. Haasteena tässä kuitenkin on opiskelijoiden tasoerot. Toiset ovat jo opiskelemaan tullessaan teknisesti hyvinkin lahjakkaita eikä erilaisten ohjelmistojen opettelu ja käyttö tuota minkäänlaista ongelmaa. Toisaalta taas pienempi osa opiskelijoista ei ole käytännössä käyttänyt erilaisia ohjelmistoja ollenkaan ennen opintojen alkua, joten niiden käytön aloittaminen voi tuottaa suuriakin ongelmia useammilla kursseilla. Tämän takia voisi olla aihetta miettiä mahdollisesti vapaavalintaisia opintoja. Koska Saimaan ammattikorkeakoulussa on lisätty koulutustarjontaa myös digitradenomilinjalle, voitaisiin tätä mahdollisesti hyödyntää myös laskentatoimen koulutusohjelmassa. Niille, joilla on suuria ongelmia ohjelmistojen ja tietotekniikan kanssa, voitaisiin tarjota vapaavalintaisesti mahdollisesti ohjelmistojen ja tietotekniikan perusteet -kurssi, jolla voitaisiin saada näiden henkilöiden lähemmäs niiden tasoa, joille ohjelmistot ja tietotekniikka ei tuota ongelmia. Toisaalta taas niillä, joilla on kiinnostusta ja taitoa, voidaan tarjota laajempaa tarjontaa digitradenomikoulutuksen puolelta.

Myös teorian ja käytännön yhdistäminen on koettu haasteelliseksi työelämään siirtyessä. Tämän pohjalta tulisi kehittää tapoja, kuinka tätä voitaisiin kehittää ja helpottaa teorian ja käytännön sulautumista toisiinsa. Koulutuksen tarjoajille käytännön ja teorian yhdistäminen on tietyllä tasolla ollut ikuisuuskyseminen. Tässä nousee esiin paljon käytännön tekeminen, joka on ammattikorkeakoulussa yleisesti jo paljon käytössä. Jotta tätä voidaan kehittää, olisi tähän oltava oikeat työvälineet. Tämän kohdalla palataan takaisin digitalisaatioon ja ohjelmistojen maailmaan. Taloushallinnonalalla tärkeimmät työkalut ovat ohjelmistot. Näiden yhdistäminen teoriaopetukseen olisi avain siihen, että voidaan helpottaa työelämän ja opiskelujen yhdistämistä. Tämän takia on tärkeää, että jo opiskeluvaiheessa on

tutustuttu samoihin työkaluihin kuin työelämässä käytetään. Tämä vaatii kuitenkin koulutuksen tarjoajan puolelta panostuksen, sillä ohjelmistojen käyttö ei ole ilmaista. Tämän takia on keskityttävä avainohjelmistoihin ja löydettävä ne ohjelmistot, jotka ovat resurssien puitteissa viisainta valita, mutta työelämän kanalta kaikkein käytetyimmät. Käytännössä siis opintoihin voitaisiin lisätä teorian ohelle mahdollisesti enemmän käytännön tekemistä. Mahdollisimman moni harjoitus tuotettaisiin ohjelmistojen avulla ja keskityttäisiin myös näistä saatuihin tuloksiin tarkemmin.

Kuitenkin käytännön kartuttaminen onnistuu parhaiten työkautta ja sitä oikeasti harjoittelemalla. Tällä hetkellä esimerkiksi harjoittelun osalta opiskelijat saavat hyvin vähän tukea paikan löytämiseen. Kuitenkin tulevaisuuden ja oman osaamisen kannalta tämä on todella kriittistä ja tärkeää. Tämä takia tiivisyhteistyö ammattikorkeakoulun ja paikallisten yritysten välillä olisi tärkeää. Saman tapaiset projektit kuin digihanke 2025, ovat todella tärkeä linkki opiskelijan ja työnantajan välille. Näiden avulla sekä työnantajat että opiskelijat pääsevät linkittymään keskenään ja saadaan yhteistyötä, jolla voidaan hyödyttää parhaimmassa tapauksessa kaikkia osapuolia. Erilaisia projekteja koulun ja paikallistentoimijoiden välillä tulisi kehittää, jotta saadaan samalla tietoa siitä, millaisia työntekijöitä mahdollisesti tarvitaan. Tämän lisäksi opiskelijat saavat tarvitsemaansa kokemusta omalle alalleen. Mahdollisesti ammattikorkeakoulu voisi tehdä yhteistyötä erilaisen pienten toimijoiden kuten yhdistysten ja säätiöiden kanssa ja projektionmaisesti hoitaa esimerkiksi heidän kirjanpitoaan. Toisena vaihtoehtona voisi olla talonsisäinen yhteistyö eri suuntautumisvaihtoehtojen välillä. Saimaan ammattikorkeakoulun markkinoinnin suuntautumisessa opiskelijat perustavat oman osuuskuntansa. Usein opiskelijoilla on suuria vaikeuksia erityisesti kirjanpidon ja lakisääteisten velvoitteiden täyttämässä. Tässä olisi hieno tilaisuus tehdä yhteistyötä, jossa jokainen osapuoli varmasti hyötyisi.

7 Tutkimuksen yhteenveto

Opinnäytetyön tutkimuksessa arvioitiin sen validiteettia sekä reliabeliutta. Validiteettia arvioidessa oli otettava huomioon ajan rajallisuus, joka omalta osaltaan

tiivisti ja rajoitti tutkimuksen tekemistä. Tutkimuksessa saatiin kuitenkin vastauksia siihen, mitä alun perin olikin tarkoitus sekä tutkimuksen pohjalta saatiin aikaiseksi hyvä raportti tehdystä työstä. Tutkimus vastasi opinnäytetyössä asetettuihin tutkimuskysymyksiin ja näin ollen voidaan todeta, että toteutettu tutkimus on ollut validi. Reliaabeliuksen arviointi työn osalta on kuitenkin huomattavasti haastavampaa kuin validiuden. Kun kyseessä on laadullinen tutkimus, tulee usein sen toistettavuudessa ongelmia ja eri aikoina saadaan usein erilaisia vastauksia. Laadullisen tutkimuksen luotettavuutta opinnäytetyössä pyrittiin lisäämään tutkimuksen eri vaiheita mahdollisimman tarkasti.

Opinnäytetyön aihe on ajankohtainen sillä työelämä on muuttuvassa kovaa vauhtia ja tietoa siitä, kuinka muutoksien mukana pysytään. Taloushallinnon kehittyessä koulutuksen on pystyttävä vastaamaan sen muuttuviin osaamisvaatimuksiin. Vastaavanlaista tutkimusta voidaan tulevaisuudessa mahdollisesti soveltaa myös muissa koulutusorganisaatioista sekä eri toimialoilla. Työelämän muutos koskettaa huomattavaa osaa ammateista sekä toimialoista, joten koulutuksen tarjoajien olisi hyvä tietyn aikavälein seurata ja mahdollisesti uudistaa koulutusta muutosta vastaavaksi.

Kuvat

Kuva 1 Tutkimusongelma ja tutkimuskysymykset

Kuva 2 Laskentatoimen tehtävät ja lajit Tomeperi 2013, 10

Kuva 3 Kyselytutkimus ammattijakauma

Lähteet

Ahola, K. 2010. Taloushallinnon kiehtova ja vaativa maailma. Tilisanomat. [https://tilisanomat.fi/talousohjaus/talousohjaus-kiehtova-ja-vaativa-maailma](https://tilisanomat.fi/talousohjaus/talousohjaus-talousohjaus-kiehtova-ja-vaativa-maailma). Luettu 15.12.2017.

Aitola, I. 2017. Hämeen ammattikorkeakoulu. Opinnäytetyö. Tilitoimiston tulevaisuuden osaamistarpeet. https://www.theseus.fi/bitstream/handle/10024/126278/Aitola_Inka.pdf?sequence=1&isAllowed=y. Luettu 5.3.2018.

Ammattikorkeakoululaki 2014/931.

Ammattinetti 2018

Digitalous 2025 -seminaari 2018. Saimaan ammattikorkeakoulu. <https://www.saimia.fi/fi-FI/ajankohtaista/tapahtumat/70-digitalous-2025-seminaari>. Luettu 24.2.2018

Digitalous 2025. 2018a. Lappeenrannan teknillinen yliopisto. <https://www.lut.fi/documents/10633/451340/Digitalous+2025+flyer.pdf/ec11eb95-1d13-4486-821f-9c62a7e44713>. Luettu 24.2.2018

Digitalous 2025 2018b. Lappeenrannan teknillinen yliopisto. <https://www.lut.fi/digitalous2025>. Luettu 24.2.2018

Granlund, M. & Malmi, T. 2003. Tietotekniikan mahdollisuudet taloushallinnon kehittämisessä. Helsinki: WSOY

Hirsijärvi, S. & Remes, P. & Sajavaara, P. 1997. Tutki ja Kirjoita. Helsinki: Tammi
Kirjanpito. http://www.ammattinetti.fi/ammattit/detail/19/2/318_ammatti Luettu 20.1.2018

Laatulupaukset 2018. Saimaan ammattikorkeakoulu. <https://www.saimia.fi/fi-FI/esittely/laatulupaukset>. Luettu 20.12.2017.

Lahti, S. & Salminen, T. 2014a. Digitaalinen taloushallinto. 2014. Helsinki: Sanoma Pro.

Liiketalouden koulutus 2017a. Saimaan ammattikorkeakoulu. <https://www.saimia.fi/fi-FI/koulutustarjonta/amk-tutkinnot/tradenomi>. 20.12.2017.

Liiketalouden koulutus 2017b. Saimaan ammattikorkeakoulu. https://ops.saimia.fi/opsnet/disp/fi/ops_KoulOhjOps/tab/tab/sea?ryhma_id=19528974&koulohj_id=18406460&valkiel=fi&stack=push. 15.12.2017

Lähteenmäki-Lindelman 2015. Taloushallinto tarvitsee uudenlaisia osaajia. Talouselämä. <https://www.talouselama.fi/uutiset/taloushallinto-tarvitsee-uudenlaisia-osaajia/2e4d91b3-354e-3548-b697-15bf0d8d94b9>. Luettu 5.3.2018

Manner, J. 2018. Kollega vie kirjanpitäjän työt. <https://tilisanomat.fi/kolumnit/kumppanikolumni/kollega-vie-kirjanpitajan-tyot>. 1.4.2018

Opiskelijan opas Skinnarilan kampus 2017a. Saimaan ammattikorkeakoulu. https://www.saimia.fi/docs/opiskelu/skinnarila_opiskelijan_opas_2017.pdf. Luettu 12.12.2017.

Opiskelua, tutkimusta ja työntekoa loistoporukassa 2017. Saimaan ammattikorkeakoulu. <https://www.saimia.fi/fi-FI/esittely>. Luettu 12.12.2017.

Rajander-Juusti, R. 2013. Liiketalousalan osaamistarpeet. Opetushallitus. http://www.oph.fi/download/146309_Liiketalousalan_osaamistarpeet.pdf. Luettu 5.3.2018

Remes, M. & Haapio, S. 2017. Digitalisaatio pitää verottajan virkeänä. <https://tilisanomat.fi/henkilot/digitalisaatio-pitaa-verottajan-virkeana> Luettu 20.3.2018

Salo, U. 2012. Kasvavat osaamisvaatimukset taloushallinnon ammattilaisille. Tilisanomat. <https://tilisanomat.fi/henkilostohallinto/kasvavat-osaamisvaatimukset-taloushallinnon-ammattilaisille>. Luettu 15.12.2017

Suolanen, K. 2013. Tilitoimistot kärsivät työvoimapulasta. Helsingin Sanomat. <https://www.hs.fi/kotimaa/art-2000002682401.html>. Luettu 5.3.2018.

Svärd, E. 2012. Työelämäyhteistyö pienten tilitoimistojen kanssa. Tilisanomat (5), 28-29.

Taloushallinto. www.ammattinetti.fi/ammattialat/detail/19/6d91ff7ac0315a8d0144dd9038a77bb1. Luettu 5.3.2018.

Tomperi, T. 2014. Käytännön kirjanpito. (10). EDITA. Helsinki

Uramahdollisuudet. 2018. Taloushallintoalan tradenomit ry. <https://www.taloushallintoalantradenomit.fi/uramahdollisuudet>. Luettu 5.3.2018

Pajarinen, M. 2014. Ammatit digitalisaation pyörteessä. <https://tilisanomat.fi/teknologia/amatit-digitalisaation-pyorteessa>. Luettu 30.3.2018.

Vehkalahti, K. 2008. Kyselytutkimuksen mittarit ja menetelmät. http://www.survo.fi/kirjat/Alkusanalt%20ja%20johdanto_1.pdf. Luettu 10.3.2018

Liite 1 Kyselylomake

Saimaan ammattikorkeakoulun ulkoisenlaskentatoimen opetussuunnitelman kehittäminen

Kysely on osa opinnäytetyötäni, jonka tarkoituksena on tarkastella Saimaan ammattikorkeakoulun ulkoisenlaskentatoimen opetussuunnitelmaa ja kuinka sitä tulisi kehittää. Tavoitteena on kerätä tietoa siitä kuinka hyvin opetus vastaa tällä hetkellä työelämässä tarvittavi taitoja sekä kuinka opetussuunnitelmaa tulisi kehittää, jotta siitä saataisiin vieläkin laadukkaampaa.

*Pakollinen

1. Opintojen aloitusvuosi *

---

2. Valmistumisvuosi (tai suunniteltu valmistuminen) *

Opinnot Saimaan ammattikorkeakoulussa

Seuraavissa kysymyksissä käydään läpi tutkimuksessa mukana olevat opintojaksojen kokonaisuudet ja näiden osaamistavoitteet. Kuinka hyvin tunnet osaavasi seuraavien opintojaksojen osaamistavoitteet ja millaisia asioita mielestäsi opintojaksolta mahdollisesti jäi uupumaan ja oletko mahdollisesti tarvinnut näitä taitoja työelämässä?

Ulkoisen laskentatoimen ammattiopinnot

Ulkoisen laskentatoimen ammattiopintojen opintokokonaisuuteen kuuluu seuraavat opintojaksot: Kirjanpidon perusteet, Kirjanpito ja tuloslaskenta, Kirjanpidon erityiskysymykset sekä Tilinpäätös ja sen suunnittelu. Opintokokonaisuuden tarkoituksena on saada perusosaaminen kirjanpitoon.

3. Tunnen osaavani kirjanpidon peruskäsitteistön sekä liiketapahtumien kirjaamisen alv:n huomioiden.

Merkitse vain yksi salkio.

1   2   3   4   5

En tunne osaavani   Osaan asian hyvin

4. Ymmärrän liiketapahtumien vaikutuksen tulokseen

Merkitse vain yksi salkio.

1   2   3   4   5

En tunne osaavani   Osaan asian hyvin

5. Osaan ottaa huomioon eri yritysmuotojen erityispiirteet*Merkitse vain yksi soikio.*

	1	2	3	4	5	
En tunne osaavani	☐	☐	☐	☐	☐	Osaan asian hyvin

6. Osaan hoitaa pienen kirjanpitovelvollisen kirjanpidon ottaen huomioon jaksotus- ja arvostuskysymykset sekä rahoitusjärjestelyt*Merkitse vain yksi soikio.*

	1	2	3	4	5	
En tunne osaavani	☐	☐	☐	☐	☐	Osaan asian hyvin

7. Osaan laatia lain ja asetusten mukaisen tilinpäätöksen sekä tulkita sitä*Merkitse vain yksi soikio.*

	1	2	3	4	5	
En tunne osaavani	☐	☐	☐	☐	☐	Osaan asian hyvin

Verotus ja juridiikka

Verotuksen ja juridiikan opintokokonaisuuteen kuuluu opintojaksot Yhtiöoikeus, Henkilöverotus, Arvonlisäverotus käytännössä, Yritysverotus, Yritysverotus käytännössä ja Rahoitusoikeus

8. Ymmärrän yrityksen toiminnan, päätöksenteon, vastuusuhteiden ja pääomahuollon periaatteet (Juridiikka)*Merkitse vain yksi soikio.*

	1	2	3	4	5	
En tunne osaavani	☐	☐	☐	☐	☐	Osaan asian hyvin

9. Ymmärrän eri tulolähteiden merkityksen sekä pääoma- ja ansiotulon verottamisen (Verotus)*Merkitse vain yksi soikio.*

	1	2	3	4	5	
En tunne osaavani	☐	☐	☐	☐	☐	Osaan asian hyvin

10. Osaan käsitellä arvonlisäverotusta koti- ja ulkomaan kaupassa (Verotus)*Merkitse vain yksi soikio.*

	1	2	3	4	5	
En tunne osaavani	☐	☐	☐	☐	☐	Osaan asian hyvin

11. Hallitsen arvonlisäverotukseen liittyvät erityiskirjauksen koti- ja ulkomaan kaupassa (Verotus)

Merkitse vain yksi soikio.

	1	2	3	4	5	
En tunne osaavani	☐	☐	☐	☐	☐	Osaan asian hyvin

12. Hallitsen arvonlisäverotukseen liittyvät erityiskirjauksen koti- ja ulkomaan kaupassa (Verotus)

Merkitse vain yksi soikio.

	1	2	3	4	5	
En tunne osaavani	☐	☐	☐	☐	☐	Osaan asian hyvin

13. Osaan elinkeinotoiminnan verotettavan tulon laskentaperiaatteet ja verotusmenettelyt (Verotus)

Merkitse vain yksi soikio.

	1	2	3	4	5	
En tunne osaavani	☐	☐	☐	☐	☐	Osaan asian hyvin

14. Osaan elinkeinotoiminnan verotettavan tulon laskentaperiaatteet ja verotusmenettelyt (Verotus)

Merkitse vain yksi soikio.

	1	2	3	4	5	
En tunne osaavani	☐	☐	☐	☐	☐	Osaan asian hyvin

15. Osaan soveltaa elinkeinoverolainsäädännön säännöksiä erilaisissa käytännön laskentatilanteissa.

Merkitse vain yksi soikio.

	1	2	3	4	5	
En tunne osaavani	☐	☐	☐	☐	☐	Osaan asian hyvin

16. Tunnen yrityksen luotoksen ja vaakuuksien perusteet

Merkitse vain yksi soikio.

	1	2	3	4	5	
En tunne osaavani	☐	☐	☐	☐	☐	Osaan asian hyvin

17. Ymmärrän velka- ja vakuussuhteiden sisällöistä ja vastuista sekä niiden oikeudelliset periaatteet laskentatoimen kannalta.

Merkitse vain yksi soikio.

	1	2	3	4	5	
En tunne osaavani	☐	☐	☐	☐	☐	Osaan asian hyvin

18. Ymmärrän velkojen aseman ulosotossa, konkurssissa ja saneerauksessa.
Merkitse vain yksi soikio.

	1	2	3	4	5	
En tunne osaavani	☐	☐	☐	☐	☐	Osaan asian hyvin

Tietotekniikka

Tietotekniikan opintokokonaisuuteen kuuluu opintojaksot Työvälineohjelmistot, Excel ja VBA, Laskentatoimen projektiopinnot ja toiminnanohjausjärjestelmät

19. Osaan erityis grafiikoiden luonnin, taukukkojaskennan perusteet sekä tekijänoikeuksien eriaatteet

Merkitse vain yksi soikio.

	1	2	3	4	5	
En tunne osaavani	☐	☐	☐	☐	☐	Osaan asian hyvin

20. Osaan hyödyntää toimisto-ohjelmistojen edistyneitä ominaisuuksia

Merkitse vain yksi soikio.

	1	2	3	4	5	
En tunne osaavani	☐	☐	☐	☐	☐	Osaan asian hyvin

21. Osaan hyödyntää toimisto-ohjelmistojen edistyneitä ominaisuuksia

Merkitse vain yksi soikio.

	1	2	3	4	5	
En tunne osaavani	☐	☐	☐	☐	☐	Osaan asian hyvin

22. Osaan hyödyntää toimisto-ohjelmistojen edistyneitä ominaisuuksia

Merkitse vain yksi soikio.

	1	2	3	4	5	
En tunne osaavani	☐	☐	☐	☐	☐	Osaan asian hyvin

23. Osaan käyttää Exceliä tehokkaasti ja hyödyntää Visual Basic makroja rutiinitehtävissä

Merkitse vain yksi soikio.

	1	2	3	4	5	
En tunne osaavani	☐	☐	☐	☐	☐	Osaan asian hyvin

24. Ymmärrän toiminnanohjausjärjestelmien idean ja osaan käyttää keskeisiä moduuleita sekä kuinka hyödynnän taloushallinnon prosessien uusimpia taloushallinnon sähköisiä ratkaisuja

Merkitse vain yksi soikio.

1	2	3	4	5	
					Osaan asian hyvin
En tunne osaavani	☐	☐	☐	☐	☐

Ulkoisen laskentatoimen syventävät opinnot

Ulkoisen laskentatoimen syventävät opinnot opintokokonaisuuteen kuuluu opintojaksot Osakeyhtiön erityiskysymykset, Enillistilinpäätös, Konsernitilinpäätös, Kansainvälinen tilinpäätöskäytäntö, Tilintarkastus käytännössä sekä Sisäinen tarkastus ja valvonta.

25. Osaan ottaa huomioon tilikadella sekä kirjanpidossa osakeyhtiötä koskevat erityiskysymykset sekä yritysjärjestelyt (Kuten perustaminen, osakeanti, varojen erillaiset käsittely)

Merkitse vain yksi soikio.

1	2	3	4	5	
					Osaan asian hyvin
En tunne osaavani	☐	☐	☐	☐	☐

26. Ymmärrän yhdistysten sekä asunto-osakeyhtiöiden kirjanpitoon liittyvät erityispiirteet ja osaan ottaa nämä huomioon

Merkitse vain yksi soikio.

1	2	3	4	5	
					Osaan asian hyvin
En tunne osaavani	☐	☐	☐	☐	☐

27. Tunnen konsernikäsitteen sekä osaan konsernitilinpäätöksen laadinnan ja siihen vaikuttavat tekijät

Merkitse vain yksi soikio.

1	2	3	4	5	
					Osaan asian hyvin
En tunne osaavani	☐	☐	☐	☐	☐

28. Tunnen kansainvälisen tilinpäätöksen ja sen eron kansallisenn tilinpäätökseen

Merkitse vain yksi soikio.

1	2	3	4	5	
					Osaan asian hyvin
En tunne osaavani	☐	☐	☐	☐	☐

29. Osaan suunnitella ja toteuttaa tilintarkastuksen lakien, asetusten ja erilaisten standardien ohjeiden mukaan.

Merkitse vain yksi soikio.

1	2	3	4	5	
					Osaan asian hyvin
En tunne osaavani	☐	☐	☐	☐	☐

30. Osaan laatia tarvittavat raportit sekä dokumentoida suoritettujen tilintarkastukset
Merkitse vain yksi soikio.

	1	2	3	4	5	
En tunne osaavani	☐	☐	☐	☐	☐	Osaan asian hyvin

31. Ymmärrän sisäisen tarkastuksen periaatteet sekä tunnistan yritystoimintaan liittyvät riskit sekä niihin varautumisen.
Merkitse vain yksi soikio.

	1	2	3	4	5	
En tunne osaavani	☐	☐	☐	☐	☐	Osaan asian hyvin

Yleisesti ulkoisen laskentatoimen opinnoista

32. Oletko tarvinnut opintojaksosilla oppimiasi taitoja työelämässä? Jos olet mitä taitoja olet tarvinnut? *

---

33. Mistä aiheesta tarvitsisit mielestäsi enemmän tietoa? *

Digitaalisuus

Taloushallinnonalalla on puhuttu viimeaikoina vahvasti digitaalisuudesta ja siitä kuinka se muuttaa työtapoja ja asettaa uusia haasteita alan ammattilaisille.

34. Onko Saimaan ammattikorkeakoulussa otettu mielestäsi tarpeeksi huomioon alan digitalisaatio opetussuunnitelmassa? *

	1	2	3	4	5	
Asia on otettu hyvin huomioon	☐	☐	☐	☐	☐	Asiaa ei olla otettu huomioon

35. Millä tavalla digitalisoituminen näkyy opetussuunnitelmassa?

---

36. Kuinka digitalisoituminen näkyy työpaikallasi tai kuinka uskot sen näkyvän tulevaisuudessa omassa työssäsi?

---

37. Kuinka Saimaan ammattikorkeakoulu voisi ottaa paremmin digitalisoitumisen huomioon opetussuunnitelmassa?

Opinnot kokonaisuutena

Avoimet kysymykset koskien opintoja. Aikaisemmassa osiossa käytiin läpi opintokokonaisuuksia ja näiden opintojaksoja. Tässä osiossa käsitellään näitä opintoja kokonaisuutena, sekä pyritään selvittämään mitä hyvää tai kehitettävää opintojaksoissa mielestäsi on?

38. Missä asioissa ulkoisen laskentatoimen opetussuunnitelmassa ollaan onnistuttu? *

---

39. Missä asioissa ulkoisen laskentatoimen opetuksessa olisi parantamisen varaa? *

---

40. Opetussuunnitelman kehitysehdotuksia, mitä kaipaisit opetussuunnitelmassa enemmän?

---

41. Onko opetussuunnitelmassa mielestäsi jotakin turhaa, jos on niin mitä? *

Työelämä ja opinnot

Tässä osiossa etsimme selkkoja joihin olet törmännyt työelämässä ja johon koulutuksesi ei ole sinua valmentanut.

42. Jos olet työelämässä, minkä alan tehtävissä olet? *

---

43. Kuinka haasteelliseksi koet tämän hetkisen työtehtäväsi? *

Merkitse vain yksi saikio.

	1	2	3	4	5	
Helppo	☐	☐	☐	☐	☐	Haasteellista

44. Näkykö digitaalisuus työssäsi, jos näkyy niin miten?

---

45. Kun siirryit ammattikorkeakoujusta työelämään, mitkä asiat koit haastavana? (esimerkiksi, tiedon puute, teorian ja käytännön yhdistäminen, toiminta tavat) *

---

46. Onko koulutuksestasi saamasi tiedot ja taidot olleet riittäviä työssä pärjäämiseen? *

---

47. Kuinka tyytyväinen olet saamaasi opetukseen? *

Merkitse vain yksi soikio.

	1	2	3	4	5	
En ole tyytyväinen	☐	☐	☐	☐	☐	Olen todella tyytyväinen

KIITOS

Kiitos kyselyyn vastaamisesta!

Palvelun tarjoaa
 Google Forms